

C V E T J E
V R T O V S V . F R A N C I S K .

Vsebinska 1.—2. številka: Slovenskim družinam! 1. — Moč imena Jezusovega 1. — Kratko božično premišljevanje 2. — Božična pravljica 3. — Božična 4. — Kako so pred sto leti pri nas opravljali križev pot 5. — Pobožnost sv. Frančiška 7. — Ali je Bog? 9. — Organizacija je potrebna 10. — Srce naše vere — sv. maša 11. — Cerkev — naša mati 13. — Frančiškanski misijoni (priloga) 15. — Frančiškanska cerkev v Ljubljani 19. — Sv. Bernardin Sienski 20. — Iz moje celice 22. — Kako se gibljejo tretjeredne skupščine 23. — Sv. Trije kralji 24. — Albanska mladenka 25. — Ali so vse vere enako zveličavne? 28. — Frančiškova mladina 29. — Pax et bonum 30. — Grešnica 31. — In naj molijo za mrtve 32.

Bezugspreis ganzjährig 18 Lire.

Einzelne Nummer 3.— Lire. Für den Unabhängigen Staat Kroatien 60 Kune. Erscheint zweimonatlich. Mit Genehmigung der kirchlichen und Ordens-Behörden herausgegeben von der Franziskaner-Provinz des hl. Kreuzes. — Vertreter P. Odilo Hajnšek OFM, Provinzialprokurator. — Schriftleiter P. Odilo Hajnšek OFM. — Schriftleitung und Verwaltung des »Cvetje« in Laibach, Franziskanerkloster. — Postscheckkonto Nr. 11.495. Druck bei Ljudska tiskarna in Ljubljana (Josef Kramarič).

Celoletna naročnina 18 lir.

Posamezna številka 3.— lire. Za Nez. Hrvatsko 60 kun. Izhaja dvomesečno. Z dovoljenjem cerkvenih in redovnih oblasti izdaja frančiškanska provincija sv. Križa. — Zastopnik p. Odilo Hajnšek OFM, prov. prokurator. — Urednik p. Odilo Hajnšek OFM. — Uredništvo in upravnništvo »Cvetje«, Ljubljana, Frančiškanski samostan. — Številka ček. rač. 11.495. Natisnila Ljudska tiskarna, Ljubljana (Jožo Kramarič).

Rimsko serafinski koledar za l. 1944

Januar — Prosinec

1 S	PO.VO.	Novo leto, Obrezovanje Gosp.	16 N	PO.	2. po razgl. Berard in t. m.
2 N	PO.	Ime Jezusovo	17 P		S. Anton, pušč.
3 P		S. Genovefa, Osm. sv. Janeza	18 T		Sv. Petra st.
4 T	PO.	Angela Fol., vd. 3. reda	19 S	PO.	B. Tomaž in tov., sp. 1. r.
5 S		S. Telesfor, p.	20 Č		S. Fabijan in Sebastijan, m.
6 Č	PO.VO. X	Razglašenje Gospodovo	21 P		S. Neža, dev. m.
7 P		S. Valentin. šk.	22 S	Čm.	S. Vincencij, m.
8 S		S. Severin, op.	23 N		3. po razgl.
9 N		Sv. Družina	24 P		S. Timotej, šk. m.
10 P		S. Viljem, škof	25 T		Spr. Pavla
11 T		S. Higin, pm.	26 S		S. Polikarp, šk. m.
12 S		Ernest, škof	27 Č		S. Janez Zl., šk. c. uč.
13 Č		S. Veronika, dev.	28 P		S. Peter Nolask, sp.
14 P	PO.	B. Odorik in tovariši, spozn. 1. reda	29 S		S. Frančišek Sal., šk. c. uč.
15 S		S. Pavel, pušč.	30 N	PO.	4. po razgl.
			31 P	PO.	B. Ludovika in Pavla, vd. 3. r.

Februar — Svečan

1 T	PO.	B. Evstohija in Veridiana, dev.	15 T	PO.	B. Andrej, sp. 1. r.
2 S	VO, PO. X	Svečenica	16 S	Čm.	B. Filipina, dev. 2. r.
3 Č	Čm.	B. Matej, škof, Blaž	17 Č	Čm.	B. Luka Belludi, sp. 1. r.
4 P	PO.	S. Jožef Leon., sp. 1. r.	18 P	Čm.	S. Simeon, šk. m.
5 S	PO.	S. Peter in tov., m. 1. r.	19 S	PO.	S. Konrad, sp. 1. r.
6 N		1. predpostna	20 N		3. predpostna
7 P		B. Rizerij in tov., sp.	21 P	Čm.	S. Irena, dev.
8 T		S. Janez Mat.	22 T	PO.	S. Marjeta Spokornica, 3. r.
9 S		S. Apolonija, devica, m., Ciril Al.	23 S		†† Pepelnica
10 Č		S. Sholastika, dev.	24 Č		S. Sergij, m.
11 P		Lurška M. B.	25 P		S. Matija, ap.
12 S		7 sv. Ustanovnikov	26 S		B. Sebastijan, sp. 1. r.
13 N		2. predpostna	27 N	PO.	1. postna
14 P		B. Ivana Val., vd.	28 P		S. Gabrijel, sp.
			29 T	Čm.	B. Antonija, vd. 2. r.

Razlaga kratice: VO. = vesoljna odveza. Po. = popolni odpustek. Čm. = črna maša, ki je dotični dan dovoljena. X = popolni odpustek za člane Frančiškanske misijonske zveze. †† = strogi post.

Slovenskim družinam!

Leto 1944. se začne v soboto in stoji v znamenju brezmadežnega Srca Marijinega, ki je jamstvo miru in lepše, Bogu in njegovim zaporenim zveste bodočnosti.

S prvim dnem novega leta začnimo novo vrsto petih prvih sobot in s pobožnim sv. obhajilom dajmo Marijinemu Srcu častno zadoščenje. Ne nehajmo z zadoščevanjem, ker tudi žalitve še niso prenehale.

Slovenske družine se med to novo zadostilno pobožnostjo pripravite na posvetitev brezmadežnemu Srcu Marijinemu in jo ob primer-nem času z vso resnobo in otroško vdanostjo izvršite. Dajte Srcu božjemu in Srcu Vaše Matere častno mesto v Vaših domovih in v Vaših dušah.

Storite to, da bo tako v Vaših družinah in po družinah v vsem našem narodu zmagalo brezmadežno Srce Marijino, potem bomo vredni njenega usmiljenja in bo mogla izpolniti svojo obljubo, »da bo tudi nam zasijala spet doba miru«. Božji blagoslov bodi po Mariji nad Vami vsemi.

V Ljubljani, 6. novembra 1943.

† Gregorius Rožman,
škof ljubljanski.

Moč imena Jezusovega

Mesec januar je posebno določen za češčenje imena Jezusovega. Kakšno moč ima to najsvetejše ime Jezus, ki se pred njim po besedah sv. Pavla pri-pogibajo vsa kolena v nebesih, na zemlji in pod zemljo (Filp. 2, 10), nam pove dogodek iz življenja sv. Frančiška Pavelskega. Zgodba nas svari pred zlorabo tega najsvetejšega imena in nas bodri k največji časti in spoštovanju, h glo-bokemu zaupanju do tega imena. Pouči nas na pretresljiv način, kako naj v nevarnostih kličemo ime Jezusovo na pomoč. Zgodba je sledeča:

Sv. Frančišek Pavelski je bil v svojem skromnem stanovanju zatopljen v gorečo molitev. Nenadoma prihiti k njemu na vso sapo poslanec, ki mu s strahom sporoči, da je blizu пристanišča potniška ladja v največji nevarnosti.

Vihar jo ovira, da ne more zajadrati v pristan. »Prihajam«, pravi sel, »po naročilu prebivalcev rojstnega mesta, ki nujno prosijo tvoje pomoči in molitve.« Svetnik se takoj dvigne, da izpolni željo svojih someščanov. Nevzdržno hiti v pristanišče in se prerije skozi gosto množico, ki vsa prestrašena gleda v razburkano valovje, ki se igra z ladjo.

»Oče, pomagaj, pomagaj,« se izvije iz tisočernih ust množice. Svetnik samo namigne in vsa nepregledna množica je na kolenih. Kratka goreča molitev vre iz svetnikovega srca, potem napravi znamenje križa čez divje valovje, odpre svoja usta ter bobneče valovje prevpije z eno samo besedo: »Jezus!«

In glej — Jezus, ki je nekoč zapovedal vetrovom in morju, da je nastala velika tišina, ta Jezus je storil isto na zaupno molitev svojega služabnika. Zaupal je v moč najsvetejšega imena Jezusovega. Kot prestrašeni so se hipoma pomirili valovi in ladja je srečno prispela v pristan.

Kratko božično premišljevanje

Liesborn: Angeli molijo Jezusa

Sami sebe varamo, če si domišljamo, da božje Dete ljubimo, pa ne uravnavamo svojega srca po božjem Srcu. Tretjerednik, samo takrat ljubiš božje Dete, če ljubiš to, kar to Dete ljubi, če iščeš, kar to Dete išče.

Premisli torej najprej, da je duh deteta Jezusa duh najstrožjega ubošstva in zaničevanja vsega posvetnega. Ali si moreš predstavljati kje na svetu večje ubošstvo, globlje ponižanje, kot ubošstvo in ponižanje Boga, ki je postal človek?

Duh deteta Jezusa je duh popolne pokorščine in pripravne predaje nebeškemu Očetu. Kakor je bila trda in bridka volja Očetova, tako čudovita je bila pokorščina Sinova.

Duh deteta Jezusa je duh globoke ponižnosti. — Nemogoče si je misliti globlje ponižnosti kot je ta, da Bog postane človek.

Duh deteta Jezusa je duh čudovite ljubezni in krotkosti. — Največja ljubezen je ona, če da kdo življenje za svoje sovražnike.

Otrok Frančiškov! Veš zdaj, kaj moraš storiti, da boš všeč božjemu Detetu? Svoj križ moraš veselo objeti, ubošstvo in pomanjkanje moraš zadovoljno prenašati, pokorščini se moraš voljno ukloniti, ponižnost moraš ljubiti in se v njej vaditi, ljubezen in krotkost moraš ohraniti do svojega bližnjega. Tako ravnaj in lahko si gotov, da te bo božje Dete obdarilo z bogatimi darovi milosti.

Nekoč... In danes...

Čez našo ubogo Dolenjsko pa lepo v bóli svoji, čez naše holme in dole pa čez hribe in vasice med njimi, čez našo ubogo Dolenjsko pa lepo, čez vso Dolenjsko se je božična sklonilavigilija. Težka, tako težka to leto, pa v vsej svoji lepoti skrivnostnega Rojstva.

Čez Dolenjsko našo noč leži... Zamrzla in pozna božična noč... In tako tiha... tihotna...

Nekje v srcu slovenske Dolenjske je ravnina. Ravnina... ravnina... V sredi pa, v sredi te ravnine je zemlja slovenska bruhnila: travnato pobočje, višje, še višje, da bi se sonce čez dan ko težak vanj uprlo. Poleti. Pozimi pa bela, bela strmina. Ko romarski hrib.

Nekoč...

Na vrhu je o božični noči, nekoč, cerkvica stala. Ej, cerkvica iz pradednih slovenskih časov, cerkvica, ej, kot ponosne na tisočerih holmih in vrheh. Ponosna. Vsa bela. In v tistih božičnih nočeh, nekoč, so orgle donele. In romarji so Jezuščka doignili v naročja in ga domov ponesli. Pa so molili. Joj, tako molili...

Čez našo ubogo Dolenjsko pa lepo, čez vso, božična noč leži. Okrog razbitih, da peter opolnoči tuli skoznje, okrog razbitih in na pol podrtih zvonikov brez zvonov in pa okrog razkritih in razropanih streh, da je mraz med njimi, ko je bilo včasih tako prijetno in gorko kakor v ljubi domači hiši, okrog nagnjenih zvonikov pa razsutih božjih ladij, okrog njih noč božična leži. Tako tiha. Brez orgel. Brez molitev. Brez svetlih sveč in lestencev iz pradavnih dni. Samo osajano zidje, samo nekaj ogelnih kamnov in razmetane skodle, ko da jo je vihar po teh miroljubnih tleh razmetaval, samo okrog podrtije, kot jih je toliko bilo po najzakotnejših vasicah, samo nad požganimi tramovi in preornjenimi lesenimi svečniki, samo okrog teh je božična noč. Ta skrivnostna. Ta sveta.

Pa jo je slovenska zemlja tako sprejela...

Nekje pod Krimom na našem barju pelje pot ali steza. Zdaj je ni. Zdaj je sneg tod in tam. Samo stopinje, majhne, ko da je izgubljena ovčka iskala prenočišča le za to noč. za to božično, samo stopinjice leže v snegu. In skoraj jih bo sneg zametel. Sneg. Te stopinjice...

Proti našemu mestu pa teče otročiček. Ko da se je izgubil. Joj, kako ga zebe. Zebe ga. Saj je bos in nag. Pa je ni blizu ne daleč hiše naokoli.

Otročiček pa že komaj teče. Modre očke ima pa tako izgubljeno bridko se ozira vsenaokrog. Mesto pa je še daleč. Joj, kako se je prestrašil! Pa ni nič hudega. Nič. Sam bel zajček se je pognal čez belo planjavo. In k otročičku teče. Aj, Jezušček ga pozna. Ob svoji prvi posteljici ga je videl, pa sta prijateljstvo sklenila.

Jezuščku se je zasmilil. »Kakor Jaz,« je pomislil in skoraj zajokal. Pa je peter zatulil okrog samotnega drevesa in Jezuščka spomnil, da je daleč še mesto.

Nenadoma je človek stal pred Jezuščkom. Drovski. Robot. Pa ga je Jezušček prosil prenočišča. In ga ni dobil. Še steči je moral, da jih ni skupil s težko gorjačo.

In dalje, dalje...

Na barju pa noč leži. Božična. Sveta. Pa imajo grešniki bajte, samo On, ki je Njegova ta noč, samo on nima, kamor bi glavico naslonil...

In bega po Slovenskem. Kamor koli?
Bega. Kamor koli.

Jaz pa pojdem to noč, to božično, to sveto noč daleč proč od ljudi.
Jaz pojdem v svoje samote, da srečam Jezuščka. Ga pojdem iskat. In Ga iščem. In ko Ga najdem, Ga v naročje vzamem pa domov ponesem, da Mu bo toplo. Opolnoči, ko se mu zadremlje, opolnoči pa ga bom zibal, zibal, da zaspančka. Pri meni. Ker so Ga ljudje zapodili. Zibal Ga bom in Mu uspa-
vanke pel. Pa bo zaspal. Jaz pa Ga bom grel s svojo čisto dušo.

V mestu bije polnoči. Polnoči.

V mestu so polnočnice, orgle bučijo in pesmi done, pesmi Jezuščku,
in ljudje prepevajo in so veselih lic. Molijo in kličejo Jezuščka.

Jezušček pa je pri meni.

V cerkvah pa pojejo in molijo in slavijo Jezuščka. Iskat pa Ga niso šli.
Jezušček pa je pri meni in noče k njim. Ker ve.

Nekoč in danes.

Nekoč niso peli, ljudje so Jezuščka imeli.

Danes pojejo in Ga nimajo.

Nekoč je Jezušček imel svojo posteljico.

Danes spi pri meni.

Nekoč nisem vedel, kaj je božična noč.

Danes je v meni z Jezuščkom.

Zunaj pa divja veter okrog in ne najde miru na naši zemlji.

BRAČKO STANE

Božična

Nocoj je Bóžič... V Betlehemu

to noč se Jezus je rodil.

Nocoj je Bóžič... Pojdem k Njemu,

ki je za moje grehe kri prelil.

Vsenaokrog je noč... božična... sveta...

Sneži... sneži od prhe skritih zvezd

in vsaka misel s snegom je prežeta,

še v Betlehem ni videti več cest.

Jaz pojdem k Jezusu in ni mi treba

potí. Njegov me vabi klic,

da pridem. Moja duša ne prezeba

pod varstvom toplih, božjih perutnic.

Ogrnem belo, belo ogrinjalo,

da bom kot sled prebelih Jezusovih rok,

in v dar prinesem dušo Mu, vso malo,

a čisto, da si zaigral bo nanjo Bog.

Potem se vrnem v svet kot jagnje,

ki izgubljeno je našel Pastir. —

Zdaj le življenje moje naj se nagne!

Prišel je Bóžič, k meni se je vrnil mir...

Kako so pred sto leti pri nas opravljali križev pot

Med onimi pobožnostmi, ki so bile privržencem cerkvenih reform cesarja Jožefa II. posebno hud trn v očeh, je bil tudi Križev pot. Ne le, kdaj in kako se sme opravljati, so predpisovali uradni odloki, tudi pred kakimi in kolikimi postajami je to dovoljeno. »Znani Scipion Ricci, škof v Pistoji in Fratu, je hotel, da se pri Križevem potu opusti vse, kar ni neposredno utemeljeno v sv. pismu.«¹ Dunajski nadškofijski ordinariat je pa ukazal dne 25. febr. 1799 — kar je veljalo tudi za naše kraje — da je dovoljeno uporabljati v cerkvah le naslednjih 11 postaj: Jezus moli na Oljski gori — Jezus od Juda izdan in ujet — Jezus bičan — Jezus s trnjem kronan in zasmehovan — Jezus obsojen na smrt — Simon pomaga Jezusu križ nesti — Jezus tolaži jeruzalemske žene — Jezusu dajo žolča piti — Jezus križan — Jezus umrje na križu — Jezusa položijo v grob.² Križev pot pa, kakor so ga od nekdaj v Jeruzalemu molili, je ohranil naprej svojih 14 postaj. Ta dvojna oblika je napravila med duhovniki in verniki veliko zmešnjavo. Katera oblika je prava? In ta zmešnjava se je vlekla pri nas skozi pol stoletja, skoraj tja do l. 1850. To je razvidno iz naslednjih uradnih sporočil dveh dekanov iz radovljiške dekanije.

I.

Dekanijski upravitelj Jurij Kalan, župnik v Begunjah, je obvestil l. 1818. ljubljansko škofijstvo, kako se v njegovi dekaniji opravlja Križev pot. V Begunjah so bile napravljene slike Križevega pota šele l. 1808., in sicer tako, kakor so v novi knjižici Križevega pota objavljene, toda ljudje ne hodijo od postaje do postaje, ampak se jim v postu pri dopoldanji službi božji razlaga trpljenje našega Zveličarja in nauki uporabljajo za njih življenje. — V Lešah se moli Križev pot tako, da vodi faran, ki zna brati, vernike večkrat po popoldanji službi božji od postaje do postaje. — V Mošnjah se — kakor sporoča gospod župnik — od zadnje škofove vizitacije Križev pot več ne opravlja, dasi bi ga župnik in farani želeli. — V Kamni gorici, Radovljici, Lescah in Rodinah se Križev pot ne opravlja od postaje do postaje, ampak se v postu le pridiguje o Kristusovem trpljenju in so ljudje s tem zadovoljni ter ni pritožb. — V Zaspem še nimajo slik Križevega pota in tudi v Gorjah ne. — Na Bledu je pobožnost Križevega pota ustanovljena, in sicer tako, da je vsakokratni župnik po ustanovnem pismu zavezan, opraviti Križev pot ob petkih v postu in na kvatrne nedelje pri popoldanski službi božji od postaje do postaje in se je Križev pot tako tudi opravljal do l. 1808. Po tem letu so se pa po naredbi preč. škofijstva uvedla premišljevanja o Kristusovem trpljenju na prižnici in nauki izvedli na življenje vernikov. Ni bilo pa to ljudem nič všeč: teh premišljevanj niso imeli za Križev pot in tudi prihajali niso več tako številno v cerkev. Pobožnost se je morala spet premeniti in se zdaj tako opravlja, da bere duhovnik na prižnici vernikom kratka premišljevanja dotične skrivnosti postaje iz knjižice za Križev pot in sklene vsako premišljevanje s primerno molitvijo. — V Ribnem se opravlja Križev pot na izrecno in ponovno zahtevo ljudstva ob postnih petkih zjutraj ob 7, kakor sporoča ondotni dušni pastir, na sledeči način: Duhovnik spomni vernike pri vsaki postaji

¹ Dr. Fr. Ušeničnik, Pastoralno bogoslovje II, 319.

² Wetzer-Welte, Kirchen-Lex. VI, 274.

na dotični del Kristusovega trpljenja, pri tem ljudje na mestu stoje, pokleknejo pa pri sledečih dejanjih vere, upanja, ljubezni, kesanja in trdnega sklepa. To se nadaljuje od postaje do postaje, vmes se zapoje še kaka pesem o Kristusuovem trpljenju, nakar je maša, za katero se nič ne pobira, pusti pa ljudem na prosto voljo, če hočejo kaj darovati za Križev pot in mašo. — Na Bohinjski Beli se Križev pot že več let sem ne opravlja. — Tudi na Bistrici se Križev pot od l. 1808. dalje več ne opravlja, pač pa v postu in na kvatrne nedelje pridiguje o Kristusovem trpljenju. — V Srednji vasi so farani večkrat zahtevali, naj se Križev pot opravlja od postaje do postaje; ko so pa videli, da se župnik ne da premakniti od izdanih predpisov, so se pomirili. — Na Koprivniku je Križev pot, odkar je nastopil g. Žemva, čisto prenehal.

Iz teh navedb prečastiti konzistorij lahko razvidi, da se opravlja v tej dekaniji Križev pot na različen način; nekateri dušni pastirji ga opravljajo tudi deloma proti predpisom. Treba bo to zadevo še presoditi, da se doseže, kar mogoče, več enotnosti. Potem g. dekan nadaljuje:

»Opravljanje Križevega pota na ta način, da se verniki vodijo od postaje do postaje, je res nedostojno in bi se moralo prepovedati ne le duhovnikom, ampak tudi svetnim ljudem, ki znajo brati. Toda tudi drugi način s prižnice, če ima namreč duhovnik gotove dni na prižnici za vsako postajno sliko kratko premišljevanje in primerno molitev, ne da bi se ljudje premikali in gnetli od podobe do podobe: tudi ta način je zvezan z marsikatero in ne majhno težavo. Predvsem bi bilo treba namreč odstraniti slike dosedanjih Križevih potov in jih nadomestiti z novimi, res vzetimi iz Jezusovega življenja. Te slike, ki se nahajajo zdaj v večini farnih cerkvá, kažejo namreč deloma napačne predstave, ki niso vzete iz evangeljskega sporočila, in vprav pri teh bi prišel marsikateri duhovnik, ki se drži vseskozi le resnice, v nemalo zadrego: tako n. pr. pri tretji, sedmi in deveti postaji, ki kažejo Kristusaov padec pod križem — ali naj to potrdi in sprejme kot čisto resnico, ko pa o tem sveti pisalci nič ne omenjajo? Na ta način pride človek v spor s svojo vestjo, če je prepričan, da mora oznanjati le golo in čisto resnico? Ali pa naj duhovnik teh dogodkov na slikah nič ne omeni in gre molče mimo teh postaj? To bi pa spet povzročalo razburjenje in zgledovanje med verniki in duhovnik bi prišel pri ljudeh v sumnjo, da ni pravoveren, kar bi bilo veri le v škodo. To pa tem gotoveje, če bi obravnaval njegov tretji ali četrti sosed, ki stvari ne jemlje tako resno, tudi te postaje v premišljevanju. Isto velja za četrto in šesto postajo, ki tudi predstavljata dogodka, o katerih evangelij nič ne sporoča. Neobhodno bi bilo torej potrebno, če se že hoče uvesti ta pobožnost, da se odstranijo iz cerkvá vse stare slike Križevega pota in nadomesté z novimi, ki so res vzete iz sporočil Gospodovega trpljenja. Toda to bi bilo spet zvezano s stroški, z upiranjem vernikov in s sitnostmi, ki bi zadele le dušnega pastirja.

Ker je pa gotovo res in res tudi ostane, da je premišljevanje Gospodovega trpljenja preizkušeno in izvrstno sredstvo za čednostno življenje, je podpisani te misli, da bi bilo za enkrat najbolje, če bi se dušni pastirji ponovno z vso resnobo opozorili, naj natančneje spolnjujejo tozadevne že izdane odredbe: naj torej razlagajo v postu in, če treba, še tudi kvatrne nedelje trpljenje Zveličarjevo in iz njega izvajajo nauke, potrebne za versko življenje. S tem bo prepričana tista dosedanja neprestana, zoprna in duhovno korist gotovo nič pospešujoča enoličnost, duhovni pastirji pa bodo ohranili svojo svobodo, da bodo lahko prilagodili svoj nauk potrebam župnije in bodo nauk na več strani lahko razpletli. Ponajveč bodo pričeli z zadnjo večerje, prešli na boleost in molitev Oljske gore, na Judežovo izdajstvo, na beg učencev, na obravnavo pred Ano, Kajfom in Pilatom, na Petrov padec in njegov kes, na bičanje, kronanje s trnjem itd. — vsi ti dogodki jim bodo nudili mnogo prilike za vse bolj vzvišene,

vernikom primerne nauke, kakor pa, če bi bili v stvarini omejeni in bi se posluževali svetih dogodkov šele s prvo postajo, to je: z Jezusovo obsodbo pred Pilatom.

Pri tem bo vse na tem ležeče, da store dušni pastirji svojo dolžnost: dogodke naj res premišljujejo in jih vernikom nazorno in v srce segajoče pojasnjujejo. Ljudje se bodo potem gotovo s tem načinom pobožnosti zadovoljili in vsiljive prošnje za vpeljavo Križevega pota bodo ponehale. Saj se je to pokazalo že v več župnijah tu na Gorenjskem. Če se pa ljudje pritožujejo, da nimajo Križevega pota, so pa tega nemalo krivi tudi tisti dušni pastirji, ki si dovolijo nasprotovati cerkvenim naredbam in s tem kršiti ljubo, pa vse osvajačo enotnost v dušnopastirskem postopanju.«

Kaj naj rečemo k tem nasvetom gotovo pobožnega in skrbljivega gospoda dekana? Duh časa, ki je tudi dobrim ljudem zmešal pamet — celo visokim cerkvenim glavam — da so bili prepričani: glavna naloga Cerkve je ta, da pospešuje državno korist ali »javni blagor«. Blagor države so pa tedaj iskali v mnogoštevilnem prebivalstvu, cvetoči obrti in trgovini, splošni ljudski izobrazbi. Vsi oni pojavi cerkvenega delovanja, ki niso naravnost pospeševali teh ciljev, so se jim zdeli nepotrebni, da celo škodljivi.³ In med te škodljivce je seveda spadal tudi Križev pot, ki so ga vpeljavali frančiškani, to je: s hojo od postaje do postaje, kakor so ga kristjani opravljali od prastarih časov. »Misel, Kristusovo trpljenje edino na podlagi sv. pisma premišljevati, ni slaba, a Križev pot to ni, ni pot iz Pilatove hiše na Kalvarijo, ni z odpustki obdarovana, ni katoliška. Zato je umevno, da je prišla ob vso veljavo, ko so se začeli katoliški duhovi zopet orientirati po centru krščanskega življenja, po večnem Rimu.«⁴ Dokaz za to nam je naslednje uradno sporočilo. (Dalje prihodnjič.)

DR. P. HILARIN FELDER O. MIN. CAP. — ATOM:

Pobožnost sv. Franciška

S Kristusom in radi Kristusa je častil preblaženo Devico Marijo. Od nekdaj ga je napolnjevala »goreča pobožnost do predobre Matere« in »Gospodarice sveta«. Zato je imel do Matere Kristusove naravnost neizrekljivo pobožnost, ker je ona, kakor je imel navado reči, »gospodarja veličastva napravila nam za brata«. Kot otrok se je mogel veseliti nad vsakim češčenjem, katero je bilo njej izkazano. »Po pravici«, je pripominjal, »se izkazuje preblaženi Devici Mariji tako veliko češčenje, ker je nosila Gospoda v svojem presvetem naročju.«

Njegova ljubezen do Marije pa ni temeljila samo v njenem božjem materinstvu, ampak tudi v tem, da je Marija bila deležna ubogega življenja svojega božjega Sina in je tako postala poseben vzor Manjših bratov.

Vedno zopet se je Frančišek na to povračal. Uboštvo je slavil kot »kraljico čednosti, ker se je blestela v tako krasnem sijaju na Kralju kraljev in na njegovi kraljevski Materi«. Prošnjo za miloščino je cenil tako visoko, »ker je bil naš Gospod Jezus Kristus ubog in tujec ter sta On in preblažena Devica živela od miloščine«. Vsakega ubožca, ki ga je srečal, je smatral za »zrcalo Gospodovo in njegove uboge Matere«. Le z mnogimi solzami je imel navado, spominjati se velikega pomanjkanja, kateremu je bila izpostavljena prebla-

³ Gruden-Mal, Zgodovina slovenskega naroda str. 995.

⁴ Stegenšek, Zgod. pobožnosti sv. Križ. pota, Voditelj 1912, str. 336.

žena Devica s svojim božjim Detetom. Nekoč je brat pri kosilu omenil, kako zelo je bila uboga božja Mati, ko je ob božiču rodila Zveličarja. To je zado-
stovalo, da je svetega Frančiška povsem pretreslo. Takoj se je dvignil od
mize, se usedel na gola tla in zaužil tako med žalosti polnimi solzami svoje
ostalo kosilo. Že samo zgled Kristusa in Marije je zadostoval, da je spodbujal
njega, njegove brate in sestre k ubogemu življenju. Zato je pisal nekoč Klari
in njenim hčerkam pri sv. Damianu: »Jaz, najmanjši brat Frančišek, hočem
nasledovati življenje in uboštvo našega najvišjega Gospoda Jezusa Kristusa in
njegove presvete Matere in v tem vztrajati do konca. Prosim vas vse in vam
svetujem, da vedno v tem najsvetejšem načinu življenja in uboštva vztrajate.«

Zato je samega sebe in svoj red na poseben način posvetil Materi božji
in Materi ubogih Mariji. Zibelka in domovina njegove ustanove je bilo in je
ostalo malo svetišče Marije Angelske ali Porcijunkula. V tej kapelici je molil,
kakor piše Bonaventura, z »vednimi vzdihljaji k nji, ki je spočela Besedo,
polno milosti in resnice, naj bi vendar postala njegova priprošnjica. In po
zaslužanju Matere usmiljenja je spočel in rodil tudi sam duha evangeljske
resnice«. V to kapelo je vedno vodil brate, ki so se mu pridružili, »da bi
red Manjših bratov, ki je po priprošnji Matere božje tam imel svoj začetek,
ondi po njeni pomoči prejemal tudi svojo rast in uspevanje«. Ta kapela
deviške Matere božje je »postala izhodišče in središče novega reda, duša
njegove ustanove. Tukaj je imel svoj izvir studenec, ki je po mnogih tisočih
svetlih srebrnih žil tiho in ponižno ter skromno tekkel po božjem vrtu
Cerkve in zopet spremenil toliko nerodovitne in puste zemlje v zelene, cve-
toče livade. Semkaj se je Frančišek vedno zopet povračal od svojih dolgih
potovanj po jutranjih in vzhodnih deželah. In ko je na svojih potovanjih
s svojo navzočnostjo brate okrepčal in poživil, ustanavljal samostane, pre-
oblačil kneže in gospode, uboge in nizke, može in device z odelom siromaštva;
ko je tolažil jokajoče, spravljaj sovražnike, delil miloščino z besedo in kruhom,
ga je semkaj zopet vedno vleklo k skrivni cerkvi, zibelki reda«. To svetišče
je bolj ljubil kot vse kraje sveta in ga še umirajoč priporočil v varstvo svojim
bratom. V njeni senci je hotel tudi izdihniti svojo dušo, potem ko je Pre-
blaženo za večne čase izvolil za priprošnjico in varuhinjo reda in vseh bratov.

Iz tega lahko spoznamo, kako pogosto in goreče je svetnik molil k Mariji.
Ni se zadovoljeval z Marijanskimi vajami, ki so stale v liturgičnem oficiju, in
tudi ne z oficijem Matere božje, ki mu ga je pridejal. Tomaž Čelanski za-
gotavlja: »Materi Jezusovi je posvetil še posebne hvalnice, k njej je molil
posebne molitve ter ji izkazoval tako pogoste in pristrčne dokaze ljubezni,
da bi tega noben človeški jezik ne mogel opisati.« Poleg Kristusa je do
nje imel vse svoje zaupanje; njej je priznal vse svoje napake in po njej je
upal na dnevno odpuščanje svojih tako imenovanih pogreškov. Cele noči je
prebil v hvali božji in preslavne Device. Vsako dnevnicco svojega oficija o
pasijonu je začel in zaključil z antifono: »Sveta Devica Marija, nobena izmed
žena na svetu ti ni podobna; hčerka in dekla najvišjega Kralja, nebeskega
Očeta, presveta Mati našega Gospoda Jezusa Kristusa, nevesta Sv. Duha, prosi
za nas s svetim nadangelom Mihaelom in z vsemi močmi neba in z vsemi
svetniki, pri tvojem najsvetejšem, ljubljem Sinu, našem Gospodu in uče-
niku.« Še ljubeznivejši je od njega sestavljeni in vedno ponavljani: »Pozdrav
preblaženi Devici«:

»Bodi pozdravljena, sveta Gospa, presveta Kraljica, Bogorodica Marija!
Ti si vedno Devica, izvoljena od presvetega Očeta v nebesih!

Tebe je posvetil s svojim najsvetejšim ljubljnim Sinom in tolažnikom
Sv. Duhom!

V tebi je bila in je vsa polnost milosti in vse dobro!

Bodi pozdravljena, ti njegova palača!
Bodi pozdravljena, ti njegov šotor!
Bodi pozdravljena, ti njegovo prebivališče!
Bodi pozdravljena, ti njegovo oblačilo!
Bodi pozdravljena, ti njegova dekla!
Bodi pozdravljena, ti njegova Mati!

Bodite pozdravljene, vse svete skrivnosti, ki ste po milosti sv. Duha in razsvetljenju vлите v srca vernikov, da bi Bogu napravile vernike iz nevernikov.«

GOLOBIČ PETER:

Ali je Bog?

Vse ima svoj izvor. Ako zagledaš reko, se vprašaš, kje izvira, kam teče? Ako najdeš na cesti uro, veš gotovo, da jo je nekdo naredil. Ako zaslišiš strel, veš, da je v bližini lovec ali vojak. V nos ti udari prijeten vonj in takoj veš, da v bližini pripravljajo pečenko.

In veselstvo? Zemlja, luna, sonce, zvezde? Vse to naj bi nastalo samo od sebe? Če bi bilo to res, potem bi morali vse stvarstvo po božje častiti. Narava bi bila Bog. In ker je človek najpopolnejše bitje vsega stvarstva, bi bil človek Bog. Da to ne drži, uvidi vsak pameten človek.

Kjer je stvar, mora biti tudi stvarnik. Do te resnice so se dokopali že poganski misleci.

Ker pa človek kot stvar ne more sam od sebe, iz svojih lastnih moči, priti do pravega spoznanja Boga, se mu je sam v svojem velikem usmiljenju razodel.

Kako se je Bog ljudem razodel, je napisano v sv. pismu stare in nove Zaveze. Kdor se v resnici trudi, da bi Boga spoznal, ta ne more in ne sme mimo sv. pisma. Sveta katoliška Cerkev pa vse hrani, kar je v zvezi z božjim razodetjem, zato pravi iskalec resnice ne more in ne sme mimo katoliške Cerkve.

Dragi moj, ako ti je res mnogo ležeče na tem, da najdeš pravega Boga, da prideš do resnice, potem vzemi v roke sv. pismo in ga pobožno prebiraj. Ako ti kaj ne bo jasno, poišči kakega katoliškega duhovnika, in pojasnil ti bo vse.

Premisli pa še to: Veliki misleci in znanstveniki, ki so bili druge vere, ali brez nje, so po treznem in vnetem iskanju nazadnje prijadrali v katoliško Cerkev, kjer so našli Boga in svoj mir. Tako veliki nemški pedagog Viljem Förster, Manning, anglikanski duhovnik (1807—1892), William Ward (1812—1882), profesor matematike v Angliji, in mnogo drugih.

Tudi tega še gotovo nisi slišal, da bi kak dober katoličan prestopil v kako drugo vero, ali kak slab drugoverec prestopil v katoliško Cerkev, temveč obratno: dobri drugoverci so našli pot v katoliško Cerkev, slabi katoličani pa so prestopili in še prestopajo v druge vere, pa ne iz prepričanja, temveč iz gole koristi; najčešče je po sredi — ženska.

Naročniki, pomnite!

„Cvetje“ za leto 1944 stane 18 lir. Preberite v predalu „Kako se gibljejo tretjeredne skupščine“ opombo: „Cvetje“!

Organizacija je potrebna

Ko je papež Pij XI. zasedel prestol sv. Petra, se je zavedal, da je prevzel na svoje rame veliko, težko breme. Voditi ladjo, ko je morje mirno, je lahka stvar; a biti na krmilu, ko butajo ob ladjo silni valovi, ko besni vihar in švigajo strele, ko pritiska od vseh strani sovražnik, je pa silno težko. Krmilar mora napeti vse sile, vse moštvo mora sodelovati, ako se hočejo rešiti gotovega pogina.

Zato je papež Pij XI. kot moder in pogumen krmilar Petrove ladje opozoril najprej kristjane na pretečo nevarnost, ki grozi Cerkvi od njenih notranjih in zunanjih sovražnikov. Ker je pa videl, da so brezbožneži sijajno organizirani, da je njihova armada dobro izvežbana in izurjena, je pozval katoličane, da se strnejo v enotno fronto, v veliko armado, ki edina more biti kos organiziranemu sovražniku — brezbožnemu komunizmu.

Ko bi bili verniki poslušali glas Kristusovega namestnika na zemlji, bi danes ne doživljali toliko grozot in toliko gorja. In ko bi Slovenci sledili svojemu škofu, ki je papeževe zamisli hotel pri nas izvesti, bi pri nas komunizem ne imel toliko moči in vpliva. Katoličani v Sloveniji pa smo bili kljub obilici društev, korporacij in organizacij — neorganizirani. Pač pa smo verno poslušali — nasprotnika, ki se je vrnil v vse naše organizacije, podminiral naša društva, nam ubil smisel za enotno organizacijo in tako zrahljal naše vrste, da je zadostoval majhen sunek in vsa zgradba se je sesula v prah in pepel.

Mislim, da danes ni več katoličana, ki ne bi uvidel potrebe po enotni organizaciji. Vsakomur je namreč jasno, da se sovražnik premaga samo z enakim ali še boljšim orožjem. Proti topu ne boš šel s puško, nad tank ne z bajonetom.

Enotna organizacija je potrebna. In kdo naj ustanovi to enotno organizacijo? O tem se je pri nas razpravljalo, govorilo in pisalo leta in leta, a rešitev je na dlani.

Cerkev je nezmotljiva učiteljica in voditeljica, ona daje smernice in navodila, po katerih smo se dolžni ravnati. Popolnoma zgrešeno pa je, če se še sprašujemo, ali smo dolžni papeža ubogati ali ne, kaj nas veže po vesti, kaj ne... Še bolj žalostno pa je, če se katoličan zaničljivo izraža o papeževih okrožnicah. Sam sem slišal nekoč uglednega člana katoliškega društva, ki je rekel, da so papeževe okrožnice cunjje. Njegove izjave so bili najbolj veseli — komunisti.

Ker je papež Pij XI. uvidel, da se s starimi organizacijami ni moč uspešno upirati organiziranemu in zagrizenemu sovražniku, je ustvaril novo, časovnim potrebam ustrezajočo organizacijo in to je Katoliška akcija. Kaj pa že obstoječe cerkvene in katoliške organizacije? Ali jih je papež ovrgel? Nikakor ne! Te organizacije so zelo potrebne, saj so storile in še store mnogo dobrega. Ako bi jih ne bilo, bi jih bilo treba znova ustanoviti. Iz teh organizacij dobiva KA tudi svoje člane. Vsaka teh organizacij ima svojo posebno nalogo, za katero je ustanovljena. Naloga KA pa je, pokristjaniti ves razkristjanjeni svet. Ta naloga pa je tako velika in težka, da je nobena izmed že obstoječih organizacij ne zmore. In za to nalogo je torej potrebna posebna organizacija, ki se za dosego svojega cilja poslužuje posebne metode in taktike. Za KA pa tudi ni vsak sposoben, čeprav je drugače dober in pobožen. Kakor ni vsak za učitelja ali duhovnika, tako je tudi za laiški apostolat potrebna neka usposobljenost, neke lastnosti, ki jih mora vsak član KA imeti, ako hoče uspešno delovati v KA.

Kaj pa oni, ki za KA niso sposobni, pa bi radi sodelovali? Tudi ti lahko veliko pomagajo pri razširjevanju božjega kraljestva na zemlji, tako da molijo za KA, da jo podpirajo gmotno in moralno, da jo branijo pred napadi in se potegnejo zanjo. Deželo ne branijo pred sovražniki samo vojaki, ki so na fronti, marveč tudi prebivalstvo, ki je doma. Tako je tudi s KA. Njeni člani so vojaki na fronti, drugi verniki pa so njihovi pomagači, brez katerih bi vojaki na fronti ničesar ne zmogli.

Enotna organizacija je torej potrebna. Ta organizacija je Katoliška akcija, katere člani sodelujejo s cerkveno hierarhijo pri apostolstvu Cerkve z namenom, da vse javno in zasebno življenje osvoje za Kristusa Kralja. KA pomagajo pri tem delu verska in katoliška društva. Za delo v KA pa se je treba usposobiti, zato člani KA toliko študirajo in se vežbajo, kajti le tako se morejo meriti z nasprotnikom, ki je silno izvežban in naštudiran. Pred meseci sem debatiral z nekim čevljarjem komunistom, pa mi je prišel s takimi ugovori na dan, da sem se kar čudil. Ako mu ne moreš odgovoriti, si izgubil.

Kar odkrito priznajmo, da smo mi v preteklosti malo študirali, zato pa več debatirali. Kar smo zamudili v preteklosti, popravimo sedaj, še je čas.

P. ODILO:

Srce naše vere — sv. maša

Jezus, pravi živi Bog, biva na oltarju, tako živ, kot si živ ti, ki si prišel v cerkev. To je glavni dogodek povzdigovanja, spremenjenja. Pri povzdigovanju je govoril Jezus: To je moje Telo, to je moja Kri! Jezus pa ni zgovoril nikoli niti ene prazne besede. Kar je zgovoril, to je tudi mislil, to se je tudi zgodilo in se je moralo zgoditi. Ker Jezusova beseda je božja beseda. Božja beseda je kakor postava. Bodi luč! je rekel Gospod in je bila luč. Bodi obnebe, bodi zemlja! in se je zgodilo! Zakaj bi se ne zgodilo, da bi se kruh spremenil v telo Jezusovo in vino v njegovo kri, če Bog tako hoče?! Mnogi verniki o tem niso prepričani, vsaj njihovo obnašanje med sv. mašo tako kaže.

Veš, kaj je električna luč, saj si jo že videl! Če imaš zdravo žarnico in je ta žarnica po električni žici zvezana z električno centralo, pa pritisneš na stikalo in gumb zavrtiš, potem se mora zasvetiti. Ne boš nič premišljeval, ali se bo zasvetilo ali ne. Postava je, da se mora posvetiti! Če še enkrat zavrtiš, se mora luč ugasniti. To je postava! Tako in veliko bolj gotovo deluje beseda božja: če je duhovnik v imenu božjem izrekel besede: »To je moje Telo«, potem je kruh v tistem trenutku nehal biti kruh, spremenil se je v Telo Jezusovo. In vino ni več vino, temveč Kri Kristusova. Če bi božji Zveličar pobral kamen na cesti, pa bi nad njim izgovoril besede: »To je moje Telo«, kamen bi se v tem trenutku moral spremeniti v Telo Jezusovo. In Gospod Jezus naj bi vzel katero koli tekočino in bi nad njo izgovoril posvetilne besede, ta tekočina bi se v tistem trenutku morala spremeniti v Kri Kristusovo. Brez tega globokega prepričanja pri sv. maši nič ne opravimo, smo samo gledalci in poslušalci, pa nič darovalci!

Jezus je pred teboj na oltarju. Ti trenutki so tako dragoceni in Jezus tako goreče prosi nebeškega Očeta zate. Pridruži se tej prošnji iz vsega srca! Priča si največjega dogodka na zemlji in udeležen si pri njem, sodeluješ pri njem. To je bistvo povzdigovanja.

Molitve po povzdigovanju.

Molitve po povzdigovanju so popolnoma enako razdeljene kot pred povesčenjem. Prav za prav so tri molitve, katerih prva ima tri dele. Zadnja se

konča z daljšim slovesnim sklepom. Tudi vsebinsko so molitve po povzdigovanju podobne onim pred povzdigovanjem, in sicer tako, da je povzdigovanje smatrano kot središče. Poročilu postavitve odgovarja molitev spomina odrešilnega dela Jezusovega. Dvema molitvama nad darovi odgovarjata dve prošnji za sprejem darov. Spominu živih odgovarja spomin mrtvih, ravno tako je spominu zmagoslavne Cerkve pred povzdigovanjem postavljena nasproti enaka molitev s seznamom svetnikov po povzdigovanju.

Spomin Jezusovega odrešilnega dela.

Poročilo postavitve najsvetejšega Zakramenta pri posvečenju se je končalo z besedami: Kolikorkrat boste to delali, delajte v moj spomin! Na te besede naveže Cerkev prihodnjo molitev spomina Jezusovega odrešilnega dela:

»Zato se tudi spominjamo, Gospod, mi tvoji služabniki in tvoje sveto ljudstvo, zveličavnega trpljenja, vstajenja mrtvih in čistiljivega vnebohoda istega Kristusa, tvojega Sina, našega Gospoda, in darujemo tvojemu vzvišenemu veličanstvu od tvojih darov in daril čisti † dar, sveti † dar, brezmadežni † dar, sveti † kruh večnega življenja in kelih † večnega zveličanja.«

Cerkev se zaveda, da ima dolžnost spominjati se Gospoda, in to dolžnost zdaj izpolnjuje. Posebno omenja dva stanova v molitvi: služabnike Cerkve, duhovnike ter vernike, ki se v duhu prvega krščanstva imenujejo »sveto ljudstvo«. Sveto v več ozirih: posvečeno po sv. krstu, posvečeno s tem, ker je bilo utelešeno v skriynostno telo Kristusovo, ki zdaj opravlja daritev, ljudstvo ločeno od sveta, božja lastnina. Tega se moramo spominjati, da so se verniki prvih časov krščanstva imenovali svetniki in zato so toliko pomenili in toliko dosegli. Saj je čisto razumljivo: pri sveti maši so bili pravilno. S polnim prepričanjem so videli in gledali spremenitev kruha in vina v Telo in Kri svojega Kristusa, kako ne bi posvetili svojega življenja v resnično božje življenje? Tako moramo delati mi kristjani: spremeniti v božje vse, kar je v našem življenju prečloveškega, prenizkega in malovrednega.

Nato sledi presenečenje. Pričakovali bi, da se bo Cerkev spominjala samo trpljenja in smrti Gospodove, kot omenja in poudarja sv. Pavel: »Kolikorkrat boste namreč jedli ta kruh in pili od tega keliha, boste oznanjevali smrt Gospodovo, dokler zopet ne pride.« (I. Kor. 11, 26.) Vendar se naša molitev ne zadovolji samo s spominom na smrt Gospodovo, temveč omenja še dve drugi dejstvi odrešenja v življenju Jezusovem: vstajenje od mrtvih in čistiljiv vnebohod. Iz tega sledi, da Cerkev v sveti maši ne gleda samo obhajanja spomina smrti Kristusove, temveč da je sv. maša spomin vsega odrešilnega dela Jezusovega. Ta molitev je ena najstarejših molitev v obredih sv. maše. Vsi najstarejši obrazci sv. maše vsebujejo to molitev. To je najbolj čistiljiva molitev, ki skoraj gotovo izvira iz apostolskih časov.

Tudi to je važno v tej molitvi, da se zopet jasno poudarja sodelovanje vernikov z duhovnikom. Duhovnik in ljudstvo skupno delata in darujeta sveto daritev. — Trpljenje Gospodovo se tu ne imenuje »bridko«, temveč zveličavno, kakor je stara Cerkev tudi v križu videla znamenje zmage in znak zveličanja in ne znamenja muk in trpljenja.

V tej molitvi je vsebovano in izraženo bistvo vse maše, ko izraža tri glavne misli sv. maše: spomin na Kristusa, daritev in hrano. Po zadnji misli je izražen prvi migljaj na sv. obhajilo.

Duhovnik napravi nad posvečenimi podobami pet križev, kot je to naredil pred povzdigovanjem nad darovi. Ti križi po posvečenju nikakor ne pomenijo kakega blagoslavljanja, temveč poudarjajo samo enakost med daritvijo na križu in med sveto mašo.

Cerkev — naša mati

Sv. pismo in najstarejši zapiski ustnega izročila poveljujejo Cerkev v veličastnih podobah in ganljivih prilikah. Cerkev je njiva. Na njej raste ljuljka s pšenico, katero ob žetvi loči gospodar. Cerkev je trta, iz katere srkajo mladike moč in sok, da žive, uspevajo in rastejo. Cerkev je hlev, v katerem se zbirajo Kristusove ovce. Cerkev je gostija, na katero so povabljeni vsi ljudje. Veseliti se pa morejo na njej le oni, ki se vabilu odzovejo. Cerkev je hiša, mesto, Kristusovo kraljestvo. Kdor ne spada v to hišo, v to mesto, v to kraljestvo, nima deleža s Kristusom. Cerkev je še posebej Kristusovo telo, in Kristus je glava, ki oblikuje in oživlja to telo. Cerkev je Kristusova nevesta. Cerkev je mati kristjanov, ki so se rodili iz njene mistične zveze s Kristusom.

To materinstvo sv. Cerkve omenja sv. Pavel, ko z zanosom označuje njene otroke za otroke Duha in svobode. »Oni Jeruzalem pa, ki je gori, je svoboden in taka je naša mati. Zakaj pisano je:

Razveseli se nerodovitna, ki ne rodiš;
zavriskaj in vzklikni,
katera nisi v porodnih bolečinah;
zakaj veliko otrok ima zapuščena,
več ko tista, ki ima moža.« (Gal. IV. 24—26.)

Sv. učeniki pogosto nazivljajo Cerkev mater. Sv. Ciprijan pravi: »Ne more imeti Boga za Očeta, kdor nima Cerkve za mater.« Ravno tako jo pozdravlja sv. Avgustin večkrat z istim imenom; imenuje jo »najnesebičnejšo mater kristjanov«, »našo duhovno mater, ki nas rodi za večno življenje«; poudarja, da ljubimo Cerkev kakor mater: »Ljubimo našega Gospoda Boga, ljubimo njegovo Cerkev, Boga kot Očeta, Cerkev kot Mater.« Ta sladki naziv odmeva v liturgičnih molitvah, potrjujejo ga papeški nagovori in okrožnice; udomačil se je kot najljubše ime med katoliškim ljudstvom.

Naše srce čuti neobhodno potrebo po materi, potrebo po zaščitnici, po materinem nežnem in čutečem smehljaju. To potrebo čutimo istotako v nadnaravnem svetu; čutimo potrebo, da se zatekamo k svoji materi. Ljubi Bog je ustregel naši srčni potrebi in nam dal za duhovno mater poleg preblazene Device Marije tudi katoliško Cerkev, ki podeljuje in razodeva vsemu človeštvu božje življenje.

Bog je napravil čudovito lepo podobo med svojimi naravnimi deli in skrivnostni svoje milosti. Ker je Cerkev Kristusova nevesta, ima vse svete dolžnosti in pravice, ki so združene z materinstvom. Izpolnjuje in vrši požrtvovalno in nežno ljubezen in velikodušno svoje poslanstvo. Človeka spremlja od zibeli skozi vse njegovo življenje do groba. Kakor matere po naravnem zakonu, polnem skrivnosti in bolečin, dajejo življenje svojim otrokom, tako tudi Cerkev daje svojim udom življenje božje milosti z vodo sv. krsta. Ta skrivnostni poljub sv. Cerkve, ta božji pečat milosti nas popolnoma spremeni, da nismo samo ljudje, otroci in potomci Adamovi in dediči njegovih bridkosti in njegove revščine, temveč postanemo blagoslovljeni otroci luči, božji otroci, Kristusovi bratje in sodediči.

Velika razlika pa je med rojstvom otrok v naročju Cerkve in v naročju mater. Rojstvo v Cerkvi pomeni sprejem otrok v njeno naročje. Otroci, ki zapusti njeno naročje, je zapisan smrti. Njena rodovitnost ne pozna mej. Vsi ljudje se morajo preroditi po Kristusu. Jasna je Jezusova beseda Nikodemu: »Resnično, resnično povem ti, ako se kdo ne rodi iz vode in Duha, ne more

priiti v božje kraljestvo.« Materinstvo sv. Cerkev je brezmejno, kakor je brezmejno božje očetovstvo. Mati ne daje otroku le življenja, temveč tudi vzrejo in vzgojo. Otrok rabi njene nežne in skrbne roke, njene požrtvovalnosti in njene velike ljubezni. Njena sveta čustva do otroka in njeno materinstvo je uživalo celo pri poganih globoko spoštovanje. Kakšno spoštovanje mora uživati šele pri kristjanih! Vso skrb, vso ljubezen in nežne žrtve izkazuje sv. Cerkev svojim otrokom v nadnaravnem materinstvu. Trudi in žrtvuje se, da rodi duše Kristusu, nalaga si težke skrbi, preliva solze in poti se v znoju, da priklíče dušam žarek iz višine, ki prežene kruto in grešno temo in razsvetli duše in jim vlije vero, upanje in ljubezen. Resnične so besede sv. Pavla Galačanom: »Otročiči moji, za katere zopet trpim porodne bolečine, dokler se v vas ne upodobi Kristus.« (P. G. IV, 19—20.) Resnične so tudi besed sv. Ambroža: »Hude in težke bolečine čuti Cerkev, država velikega Kralja, ki rodi in oblikuje v dušah Kristusa.« Ko je Cerkev rodila kristjana v milosti, ga podpira in nežno varuje kot vedno skrbna mati pri vseh korakih njegovega življenja.

Kako ganljivo je, če gledamo dobro mater, ko govori s svojim otročičem na svojski način, rabi posebne otroške besede in besedice, da pomaga mlademu razumu do umevanja, in dviga dušico male stvarce!

Tako dela tudi Cerkev. Z malimi govori otroško. Ko se otroku razveže jezik, mu polaga na ustnice molitev, katere še ne ume, a se dviga k Bogu, čista in lepa, kakor je lepo njegovo srce; ko kaže razum prve svetle žarke, mu Cerkev nudi v primerni obliki najvažnejše in najgloblje resnice, ki so jih slavni krščanski učeniki razložili v preprostem besedilu katekizma.

Duhovno materinstvo Cerkev ima cilje v večnem življenju. Zato ne zamudi trenutka, da polaga kali božje milosti v človeške duše. Vsaki starosti, vsakemu stanu nudi svoje nauke. S svojo modrostjo in izkušnjo vodi mladino in zrele ljudi v različnih okolištinah in življenjskih prilikah, v trpljenju in bojih, navdušuje jih z upanjem večnih dobrin, leči jim rane in neprestano jim vlija novih božjih moči s svetimi zakramenti.

Ko se v naših dušah jamejo dvigati uporni klici in strasti, nas Cerkev mazili s sveto krizmo, ki nas napravi za vojščake Kristusove in nam donša z darovi sv. Duha nebeških moči, da zmagujemo strašne zle sile. Če se naše duše v boju utrujajo in slabe, nam Cerkev pripravlja gostijo in nam nudi nebeškega kruha, ki nas poživlja in krepi s svojo sladkostjo. Ako nas je v slabosti sovražnik premagal in smo v borbi padli, nas Cerkev ljubeznivo dvigne in nam vrne nadnaravno življenje v sveti pokori.

Cerkev blagoslavlja ljubezen mladih zakonskih src, ki pred njenimi oltarji prisegajo neločljivo zvestobo in ustanavljajo novo ognjišče.

In ko dospemo na konec svojega truda polnega zemeljskega romanja, Cerkev podvoji svojo gorečo ljubezen in nas z nebeškimi tolažili in blaženimi upi podpre v smrtnem boju za večno življenje onstran groba.

Pa tudi po smrti ne pozabi na nas. Z molitvami in s sveto mašo odpira vernim dušam nebeška vrata. Vsak dan se pri sv. maši spominja v molitvi po povzdigovanju vseh rajnih, ki so šli pred nami v večnost z znamenjem vere in počivajo v miru, in prosi Gospoda: »Daj njim in vsem, kateri počivajo v Kristusu, kraj okrepčila, luči in miru.«

Upravičeno torej spodbuja sv. oče vse verne katoličane, naj ljubijo in spoštujejo svojo mater Cerkev, ki v milosti preraja vse otroke, ki jih za duhovni boj krepča s kruhom močnih, ki jih s svojimi služabniki spremlja na vseh veselih in žalostnih potih življenja, ki jim nudi vse zaklade in koristi občestva svetnikov, s svojimi molitvami, s svojimi zakramenti, ki izvirajo iz studenca ljubezni in naraščajo v reko, in z vezjo miru napajajo grešnike in poveljujejo dobrotljivo in nadvse velikodušno materinstvo Kristusove neveste.

(Dalje prihodnjič.)

Leto II

Januar - Februar 1944

Št. 1, 2

P. KAREL:

V drugo leto

Oj ta radovednost! Kaj je novega, gre dandanes kot epidemija, kot španska bolezen od ust do ust. Vseposvobod se vprašujemo: kaj je novega. Tako je, ako se srečata dva znanca ali vzamemo časopis v roke, in tako je tudi, ko stopi duhovnik na prižnico ali ko vzamemo nabožni list v roke, in se vprašujemo, kaj neki novega nam bo povedal duhovnik v pridigi ali kaj novega nam bo prinesel nabožni list! Tako se morda vprašujete vi, prijatelji misijonov, kaj novega nam bo prinašal misijonski kotic v svojem drugem letu. Radovedni ste! No pa vam takoj povem, da ni vsaka radovednost slaba ali celo grda napaka! Lahko je tudi bogoljubna radovednost, ko duša hrepeni po novih lepota resnic božjih, zato da bi mogla Boga še bolj ljubiti, ali da bi mogla še bolj biti vneta za dobro stvar. Upam, da je ta, lahko bi dejal, sveta radovednost ali tako imenovana bogoljubna radovednost. Zelo se zanimam za misijonski kotic in tako za frančiškanske misijone ter za misijone sploh. Prav je, da se zanimam, kaj vam bo misijonski kotic prinašal v svojem drugem letu. Prav te bogoljubne radovednosti nam je treba! O koliko več bi imeli od pridig, od branja bogoljubnih listov, ko bi bilo v nas več te bogoljubne radovednosti.

Prav gotovo bodo vaša sreča zagorela v trdnejši veri, ako boste s pravo radovednostjo prebirali v novem letu misijonsko delo Frančiškovih sinov. O resnično lepa so poglavja misijonskega delovanja Frančiškovih sinov. Tudi nas morejo ta poglavja prevzeti z živo in odločno vero ter pripravljenostjo, svojo vero v tej dobi brezbožnega komunizma, ako bi bilo treba, izpričati z mučeništvom. Saj govore skozi dolga stoletja vsa poglavja frančiškanskih misijonov o mučeniški smrti mnogih misijonarjev sinov sv. Frančiška. S krvjo je pisana zgodovina frančiškanskih misijonov na Japonskem, na Kitajskem, v Indiji, v mohamedanskih deželah, v Afriki in v drugih deželah. V svojem drugem letu hočemo namreč prinašati delovanje Frančiškovih sinov v misijonskih deželah, ki smo jih pravkar omenili.

S sveto radovednostjo si torej prizadevajte prebirati v novem letu misijonska poročila, obenem pa naj bo vaša molitev za misijone in za vse misijonske namene še gorečnejša; še bolj naj bi podpirali misijone z žrtvicami, ki jih je toliko v današnjih časih in v življenju prav vsakega; prav tako si prizadevajte z veseljem žrtvovati tudi denarne prispevke za tako velike in tako imenitne namene. To so načrti za drugo leto in daj Bog, da bi jih mogli izpeljati.

Franciškaní na Japonskem

Nekoč...

Zemljevid Japonske

Pet in dvajset let po prihodu prvega japonskega misijonarja sv. Franciška Ksaverija je stopil na japonska tla l. 1584. prvi frančiškan, brat Janez Pobre. Njegovo uboštvo in ponižnost sta na japonske kristjane in pogane tako globok vplivala, da je samo manjkalo, da bi ga molili, kakor poroča dominikanec p. Aduarte. Namestnik provinciala jezuitov na Japonskem in podkralj v Hiradu sta prosila svetno in cerkveno oblast na Filipinih za frančiškanske misijonarje. Začasna odločba papeža Gregorja XIII., da smejo na Japonskem oznanjevati evangelij le jezuitje, in preganjanje kristjanov na Japonskem sta onemogočila za nekaj let prihod frančiškanskih misijonarjev.

L. 1592. je filipinski podkralj Gomez Perez Dasmariñas poslal na Japonsko dominikanca p. Janeza Cobos, da bi se pogajal z japonskim vladarjem, ki je pretil Filipinom z vojsko. Ta je zapazil, da Japonci še niso pozabili na brata Janeza Pobre in da so imeli frančiškane v najboljšem spominu. Zato je pisмено prosil 29. X. 1592 podkralja, da naj mu pošlje deset frančiškanov, med njimi tudi br. Janeza Pobre. Podkralj je poslal p. Petra Baptista, predstojnika frančiškanskega samostana v Manili, s tremi so-brati na Japonsko, med katerimi je bil tudi Janez Pobre. Imenoval je p. Petra Baptista za svojega drugega poslanika na cesarskem

dvoru. Svojo nalogo je p. Peter Baptist prav dobro opravil. Zagotovil je španski naselbini na Filipinih mir, obenem pa tudi dobil dovoljenje za naselitev in javno oznanjevanje evangelija in opravljanje javne službe božje na Japonskem.

Po zgledu svojega serafinskega očeta se je posvetil najubožnejšim izmed ubogih

— gobavcem. V mestu Meaku je uredil zanje bolnišnico, v kateri je s svojimi sobraty zanje z vso ljubeznijo skrbel. Kmalu je ustanovil enako bolnišnico v mestu Nagasaki. Novi misijonarji so naredili na ljudstvo globok vtis. Mnogi, ki so za časa preganjanja odpadli, so se jokaje vračali in prosili skesano za odpuščanje. Druge je ganila njih ljubezen do bližnjega, uboštvo in odpoved, da so prosili za krst. Po poročilu nekega Japonca so do aprila 1593, torej v dveh letih, spreobrnil s svojim zglednim življenjem 25.000 duš. Njih zgled je ganil tudi visoke gospode. Guverner mesta Meaka je dejal: »Kolikokrat vidim patre, si govorim, da mora biti še drugo življenje; oni namreč ničesar ne iščejo na tem svetu in ne delajo za zemeljske dobrine, ampak iz čiste kreposti.«

Sv. Peter Baptist in tovariši mučenci

Blagoslovljeno misijonsko delo je prekinilo novo preganjanje, za katerega je dala povod španska ladja »San Filipo«, ki jo je vihar vrgel na obalo. Po državnih zakonih je tovor pripadal cesarju. Španci so ga skušali za vsako ceno rešiti in so prosili p. Petra Baptista za posredovanje. Eden izmed mornarjev pa je, da bi Japonce oplašil, zagrozil, da bo na Japonsko prišel španski kralj in jo osvojil. Nespametno je trdil, da je pred seboj poslal misijonarje, katerim bo sledila vojska. Ko je cesar zvedel, da se na ladji nahajajo redovniki — bili so 4 avguštinci, 2 frančiškani in 1 dominikanec, topništvo, orožje in strelivo — je menil, da so s tem potrjene obdolžitve nasprotnikov krščanstva, ki so mu črnili misijonarje kot vohune v službi krščanskih vladarjev. Verjel je, da so ga frančiškani, s katerimi je živel v dobrih odnosih in jim bil naklonjen, prevarili. V prvem navalu jeze je zahteval, da naj se vsi misijonarji križajo. Po nasvetu svojih najboljših svetovalcev, ki so ga spomnili na prijateljsko pogodbo s Španijo, je svojo zahtevo omilil. Zapovedal je vse redovnike in kristjane zapreti. 8. decembra 1596 so zaprli frančiškane v samostanih v Meaku in Osaki. Vplivni možje so zanje pri cesarju posredovali, a zmagal je s svojo besedo njih smrtni sovražnik, poganski duhovnik in cesarjev telesni zdravnik Jakuin. 2. januarja zvečer so misijonarje odpeljali iz samostana v Meaku v ječo. Preden so zapustili cerkev, so zapeli »Tebe Boga hvalimo« za milost mučeništva, ki jih je čakalo. Tretjega januarja so jih peljali s sobrati iz Osake na trg v Meaku, kjer so jim porezali ušesa in nosove. 8. januarja so jim naznanili, da so obsojeni na smrt na križu in da se bo sodba izvršila v Nagasaki. Kot vzrok za križanje je cesar navedel, da so proti njegovi prepovedi pridigali. 5. februar je bil dan njihovega mučeništva. Vseh mučencev, ki so umrli mučeniške smrti na križu, je bilo 26: 6 frančiškanov: p. Peter Baptista, predstojnik, p. Frančišek Blanko, p. Martin, bogoslovec, br. Filip in brata laika Gonsalvo Garcia in Frančišek, 3 jezuiti in 17 tretjerednikov, ki so bili v misijonski službi v pomoč patrom. Vse so privezali na križe z vrvmi in jih prebodli s sulicami. Sv. oče Pij IX. jih je 8. VI. 1862 proglasil za svetnike z veliko slovesnostjo.

Pet ostalih frančiškanov je cesar izgnal na Filipine. Po smrti Taikosama je leta 1598. zavladal kot cesarski namestnik namesto mladoletnega Taikosamovega sina Daifusama. Bil je do katoličanov mil in jim je dovolil zidavo cerkva. Frančiškanski misijonarji so se pričeli vračati na Japonsko in gradili bolnišnice ter samostane. Največ uspehov je imel bl. Ludvik Sotelo, ki si je pridobil popolno cesarjevo zaupanje. Najlepše uspehe pa je imel v kraljestvu Mutsu v severovzhodnem delu otoka Nippona. Na njegovo posredovanje je kralj Masumene 23. XI. 1511 izdal odlok, da naj se krščanstvo oznanja po celem njegovem kraljestvu. 800 kamenitih malikov so uničili, povsod so se dvigale hiše božje. P. Sotelo je moral s svojimi katehisti noč in dan učiti in krščeovati. Masumene je sklenil poslati p. Sotela v Rim, da bi se papežu v njegovem imenu poklonil in bi si izprosil novih misijonarjev. Dne 28. X. 1613 se je podal p. Sotelo z dvornim uradnikom Hasakuro in spremstvom na pot. Na potu je Hasakura v Madridu sprejel krst. V oktobru je sveti oče Pavel V. z vsem sijajem sprejel poslanstvo v Rimu in imenoval p. Sotela za škofa vzhodne Japonske. Nasprotni-

Frančiškanski mučenci na Japonskem — živi žgani

ki p. Sotela so dosegli, da so mu škofovsko posvečenje odrekli. Ko je prišel l. 1618. na Filipine, je moral tam ostati do l. 1622. Ko je tega leta prišel na Japonsko, so ga zaprli.

Medtem je na Japonskem izbruhnilo novo preganjanje, ki so ga v veliki meri zakrivilo holandski kalvinski trgovci, ki so očrnilo cesarju katoličane kot državni nevarne ljudi, ki so jih morali oni sami izgnati iz svojih dežel. Vzrok tega obrekovanja je bila njih želja, da bi vso trgovino iztrgali iz rok Špancev in Portugalcev. Cesar je izdal 7. XII. 1613 odlok, da se mora krščanska vera iztrebiti, vsi misijonarji izgnati in vse cerkve porušiti. Frančiškanom so porušili vse samostane in bolnišnice. Ostalo je le še šest patrov, ki so se skrivali. Še hujše preganjanje je nastopilo l. 1616., ko je v boju za prestol zmagal Hidetada. Hidetada (1616—1623) in njegov sin Jemitsu (1623—1651) sta desetletja uporabljala vsa sredstva, da bi iztrebila krščanstvo. Kri je tekla v potokih. Le preganjanje rimskih cesarjev prekaša po številu mučencev japonsko preganjanje, a po svoji krutosti ga presega. Od l. 1622. se je množilo stalno število frančiškanskih mučencev. 10. IX. 1622 so bili p. Rihard, p. Peter, br. Vincencij, japonski tretjerednik Leo Satsume z 19 tovariši živi zažgani. Dva dni pozneje so enake smrti umrli v Omuri p. Apolinar in njegova japonska sobrata Frančišek in Pavel. L. 1638. je preganjanje zatrlo začasno popolnoma misijonsko delovanje frančiškanov na Japonskem. Bilo je ovenčanih z mučeniško krono več kot 350 otrok sv. Frančiška, od katerih je že 45 prejelo čast oltarja. P. Alfonza, ki je l. 1679. skušal priti na Japonsko, so na morju umorili. Preteklo je 249 let, preden so se mogli frančiškanski misijonarji vrniti na Japonsko.

Danes.

Bilo je veliko veselje za ves red, da so se l. 1906. vrnili njegovi sinovi na zemljo, ki je pred stoletji bila mučeniško kri njegovih sinov. Danes ima frančiškanski red na Japonskem apostolski vikariat Sapporo, dve apostolski prefekturi Urawo in Karafuto ter misijonski komisariat Tokio. Oglejmo si kratko vse štiri misijonske pokrajine.

Apostolski vikariat Sapporo leži na severu Japonske. Obsega otok Hokkaido razen južnega dela z mestom Hokodate in Kurilske otoke. Meri 80.000 kv. km in šteje 2.670.000 prebivalcev. Podnebje je zmerno razen na Kurilskih otokih. Pokrajine so polne velikih ognjenikov in pokrite z gozdovi, katerih les izrabljajo za izdelavo papirja. Po dolinah so veliki topli vrelci.

Število katoličanov je v zadnjih letih narastlo, a je proti ogromnemu številu poganov naravnost neznatno. Kaj pomeni 3370 katoličanov domačinov in 266 katehumenov nasproti 2.651.500 poganov? Protestantov je 9000, pravoslavnih pa 500. Misijonsko pokrajino upravljajo nemški frančiškani Turingijske provincije. Je 19 patrov in 7 bratov, katerim pomagajo 4 japonski frančiškanski patri, 3 japonski frančiškanski bratje ter 19 japonskih duhovnikov.

Apostolska prefektura Karafuto obsega južni del otoka Sahalina, ki je pod japonsko oblastjo. Podnebje je mrzlo zaradi snežnikov. Prebivalci, večji del japonski naseljenci, se bavijo s poljedelstvom, lovom in ribištvom. V cvetu je industrija papirja. Med 331.467 pogani oskrbuje 5 poljskih frančiškanov provincije Brezmadežnega spočetja 500 katoličanov. Misijonsko delo počasi napreduje; od l. 1932.—1939., t. j. leto ustanovitve misijona, je naraslo število katoličanov le za 82 duš.

Apostolska prefektura Urawa v tokijski nadškofiji in misijonski komisariat v Tokiu. Prefekturo in komisariat oskrbujejo kanadski frančiškani provincije sv. Jožefa, ki so prišli l. 1906. na Japonsko in dobili svoj delokrog v nagasaški škofiji. Pričeli so svoje delo tam, kjer so prvi frančiškanski mučenci prelili za Kristusa svojo kri. L. 1927. je njih pokrajina postala apostolska prefektura, ki so jo pa morali l. 1936. prepustiti zaradi težav z vojaškimi oblastmi domači japonski duhovščini. Sv. stolica jim je dodelila nov delokrog v tokijski nadškofiji v kraju Urawa, kjer deluje sedaj 8 patrov in domač japonski brat. V Tokiu imajo popolnoma urejen samostan z noviciatom. Isti frančiškani imajo tudi svoje postojanke na Koreji v Taidenu. Ves komisariat ima 17 patrov, 7 bratov in 2 novince.

Ta kratek pregled nam kaže, pred kako težko nalogo stoje frančiškanski misijoni na Japonskem. Ni vidnih misijonskih uspehov. V vikariatu Sapporo se spreobrne letno le 137 poganov od 2.651.500. Misijonsko delo ovira pomanjkanje misijonarjev, zlasti domačih (vseh misijonarjev je 53, od teh je 5 domačinov in 12 bratov), in pa nepraviljenost src, ki so preveč vdana materializmu in jih povzdiguje prevelik narodni ponos. Misijonarji se bodo morali posvetiti vzgoji domače duhovščine in domačega redovništva, da bo po domači duhovščini in redovništvu več uspehov. Najpotrebnejša pa je molitev in žrtev, da bo milost božja obudila misijonske poklice in ganila trda srca.

Širite „Frančiškansko misijonsko zvezo“! Vsak tretjerednik bodi njen član!

Frančiškanska cerkev v Ljubljani

Prav in primerno je, da se v »Cvetju« popišejo polagoma vse naše frančiškanske cerkve in njih zanimivost in lepota približa očem in srcu.

Sedanja frančiškanska cerkev v Ljubljani je bila prvotno dokaj manjša. Tloris kaže danes podolgovato srednjo ladjo, stranski ladji nadomeščajo obojestransko tri kapele. Glavni oltar je posvečen Mariji od angela pozdravljeni in je delo odličnega kiparja Frančiška Robbe. Zanimiva in značilna je dolgotrajna pravda, ki so jo imeli pp. avguštinci z Robbom samim in z rodbino Ruessenstein. O tem kaj več kasneje, ko bodo razmere dopuščale več prostora v listu. Te vrstice so posvečene oltarju sv. Treh kraljev, ki je danes bolj znan kot oltar sv. Antona Padovanskega.

Oltar je izrazito renesančen, in sicer prav lepo izdelan iz črnega in barvastega marmorja. Oltarna miza ima spodaj lepo vdolane okraske, vse

iz različnih vrst marmorja: črne, rumene in bele barve in še veronski inkarnat, ki je rdečkastorjav in podoben našemu lesnobrdskemu kamnu.

Nad oltarno mizo se dviga zelo okusen nastavek, ki ga tvorijo dva črna dorska stebra in po dva pilastra ali polstebra na vsaki strani. Kapitéli ali glavi stebrov so korintski z lepo izdelanimi akantovimi listi iz belkastega marmorja. Nad okvirom slike sta dve rozeti, kasnejši pristavek je iz lesa izrezljano božje ime in plameneče srce, obdano od oblčka in žarkov. Enako sta kasnejše delo oba lesena angela, ki molita in sta že baročna.

Slika sv. Treh kraljev je delo slikarja in profesorja Andreja Ivana Herrleina (* okrog 1739. v Würzburgu na Bavarskem). V Ljubljano je prišel še mlad in bil nastavljen kot prvi učitelj risanja na ljubljanski normalni, in sicer leta 1778.

Sv. Trije kralji so prišli v našo cerkev proti koncu 18. stoletja, torej gotovo po prihodu oo. frančiškanov na Marijin trg in že po odhodu oo. avguštincev. Slika je lepo delo, četudi ni docela samosvoja zasnova, očituje vendarle

Oltar sv. Antona Padovanskega

dovoljno samoniklost v lepi sredotočni razporedbi oseb. Na levi so trije modri. Zelo izrazit je črnc s turbanom in malo zlato kronico. Na desni božje Dete, Marija in Jožef, preko pregraje gleda zvedavo mlad pastirček. Zgornji del slike prikazuje odprto nebo in male angelčke, ki kažejo proti nebu.

Ker je cerkev sama skoraj stalno v nekem somraku, se vidi slika lepo le v dopoldanskih urah okoli devete ure ob sončnih dneh.

Skoraj vse slike Herrleinove so bolj temne kakor ne. Le obraze je napravil jasne in mile. Verjetno je, da so po izvršbi te slike naročili pri Herrleinu tudi drugi naši samostani pri njem oltarne slike. Tako je za Brežice l. 1780. napravil Smrt sv. Jožefa in za Novo mesto leto poprej Sv. Antona Padovanskega in Smrt sv. Frančiška. Tudi v znani božjepotni cerkvi sv. Antona v Stangi, kamor so stalno hodili frančiškani na pomoč, je naslikal sv. Antona Padovanskega za glavni oltar: Sv. Anton pred Marijo z Detetom in skupina siromakov.

Andrej Herrlein je umrl v Ljubljani l. 1817., star 78 let, in sicer v sedanji Stritarjevi ulici, ki se je poprej imenovala Špitalska.

Sedaj je na tem oltarju spodaj manjša slika sv. Antona Padovanskega v lepem tolčenem okviru. Slika sama je zelo posrečeno delo slovenskega slikarja Ivana Frankéta (* 16. V. 1841). Po maturi l. 1862. je odšel na potovanje v Nemčijo in na Gornje Avstrijsko, po vrnitvi je na željo svoje matere stopil v ljubljansko bogoslovno semenišče. Po preteku enega leta je izstopil in bil zaporedno učenec slikarske akademije na Dunaju, zatem v Benetkah, nato pa je po nalogu ruske kneginje Saše Žokovske potoval na Kitajsko. Od l. 1899. se je naselil stalno v Ljubljani. Poleg svojega strokovnega dela, bil je profesor risanja in odličen risarski strokovnjak, je veliko slikal, in sicer nabožne slike, portrete in krajine. Njegove slike odlikuje jasnost, ljubezniva preprostost in dobro tehnično znanje. Slika sv. Antona je eden tistih primerov, da slika ni prav nič »pobožno narejena« in vendar diha iz nje toplota in prava milina, ki vzbuja pobožnost.

Nad oltarjem na levi strani je viden majhen kor, ki veže samostanski hodnik s prižnico. Je lepo rezbarsko delo, načrt za rezbarja je napravil p. Janez Žurga, profesor, izrezal pa je vso steno kora frančiškanski brat iz hrvaške provincije sv. Cirila in Metoda.

Freske na stenah so slabo ohranjene, zlasti stropna, ki prikazuje Boga Očeta, je močno poškodovana, enako je nad korom močno potemnela. Vse freske se nanašajo na oltar sv. Treh kraljev in prikazujejo prizore iz Jezusove mladosti.

Na desni strani oltarja je klečalnik s sliko sv. Terezije od Deteta Jezusa. Slika je delo akad. slikarja p. Blaža Farčnika in je postala v teku let zelo priljubljeno zavetje za mnoge njene častilce.

P. BERTRAND

Sv. Bernardin Sienski

(Po Paulu Thureau-Danguinu.)

Mladost.

Leta 1380. je umrla Katarina Sienska, svetnica, ki je globoko posegla v zgodovino Cerkve. Prav istega leta se je rodil v mestecu Massi v sienski pokrajini naš svetniški Bernardin. Oče pl. Albizeschi je bil mestni guverner. Komaj tri leta star izgubi Bernardin svojo mater, s šestimi leti pa še očeta. Toda sirota najde v najbližji okolici nadomestilo za svoje starše v svojih tetah ter sestrčni Tobiji. Njihovo veliko skrb zanj nam pokaže naslednji dogodek. Bilo je v Sieni. Bernardin je že dijak. Nekega dne ga svari Tobija

pred žensko zapeljivostjo. Bernardin pa ji nagajivo-prijazno odgovori: »Vedi, da ves gorim za neko plemenito gospo. Če bi je kateri dan ne mogel videti, še spati ne bi mogel.« Tak odgovor Tobijo hudo vznemiri. Zato ga vpraša ob drugi priliki, kdo je ona ljubljena, o kateri neprenehoma govori. Toda Bernardin ji pove samo, da biva zunaj Kamoljskih vrat. Naslednjega dne se skrije Tobija v bližini naznačenega kraja. Nad Kamoljskimi vrati je slika Marijinega vnebovzvetja. Bernardin pride, pobožno poklekne pred sliko nebeške Device, po opravljeni pobožnosti pa odide naravnost spet domov. Nekaj dni nato ga prosi sestrčna, naj ji rāzodene ime one gospe. »Draga mati,« ji odvrne mladenič, »ker zapoveduješ, ti hočem skrivnost razodeti,« in ji pove, da je to Devica Marija. Tobija ga vsa v solzah objame in hvali Boga, da je dal njenemu sinu, kakor je imenovala Bernardina, tako pobožnost. Ljubko češčenje do Matere božje pred Kamoljskimi vrati pa si je ta ohranil skozi celo življenje. Ko opisuje v neki pridigi v Sieni svojim rojakom sijaj Marijinega vnebovzvetja, jih opozarja na znano sliko: »Vsi angeli jo obdajajo, radujejo se, pojejo, plešejo, okrog nje rajajo, kakor vidiš to naslikano tam nad Kamoljskimi vrati.«

Kljub tej nežni pobožnosti pa je bil prav odločen. Nekoč se igra na trgu. Približa se mu neka odličnejša oseba in mu stavi sramotne pomudbe. Fantič samo zardi in odgovori z zaušnico. Ker je še premajhen, zadene pokvarjenca samo v čeljust namesto v obraz, kakor je nameraval. »Čez mnogo let,« pripoveduje njegov biograf, »sem videl na istem trgu med Bernardinovo pridigo istega moža, kako je pretakal skesano obilne solze.«

Prva odpoved svetu.

Leta 1400. se je pojavila kuga že v tretje v Sieni. Landroni, ravnatelj bolnišnice se zateče k Materi božji, zavetnici hiše. V njene materinske roke izroči bolnike, za katere ne more več skrbeti, saj je brez vsake človeške pomoči. Kmalu potem pride Bernardin. Predlaga mu, naj prepusti njemu in njegovim tovarišem strežbo bolnikov. Zaradi te velikodušne ponudbe je ravnatelj do solz ganjen. Vendar ima pomisleke. Kuga je pobirala predvsem mladino. Ali naj izpostavi gotovi smrti življenje 20 letnega mladeniča, nositelja imena plemiške družine? Toda Bernardin sam odloči: »Če hoče Bog, da umrjem kot žrtev, sprejemem tako smrt z veseljem.« Tedaj mu prepusti ravnatelj ne le strežbo bolnikov, temveč kar vodstvo cele hiše. Mladi strežniki bolnikov pa se spovedo, prejmejo sv. obhajilo in se tako oboroženi podajo na svoje delo, polno žrtev. Noč in dan bedi Bernardin pri bolnikih. Najbolj ostudna in najnevarnejša dela izvrši sam. Štiri dolge mesece vztraja v občudovanje celega mesta. Sele ko kuga preneha, odstopi. Zaradi prestanih naporov pa zboli sedaj sam. Že so dvomili, da bi še okrevail. Po prestani bolezni se zato Bernardin odloči, Bogu se popolnoma posvetiti. V neki pridigi, ki jo je imel 1427, nam sam o svoji prvi preveliki gorečnosti takole pripoveduje: »Povedati vam hočem, kako sem izvršil prvi čudež. Bilo je, preden sem postal frančiškan. V kakem gozdu sem sklenil preživeti kot puščavnik svoje življenje. Govoril sem sam sebi: 'Kaj nameravaš tam delati? Od česa se boš preživljal?' Nato sem si odgovoril: 'Kadar bom lačen, bom jedel zelišča, svojo žejo pa bom gasil z vodo.' Tudi sv. pismo za duhovno branje sem sklenil kupiti in raskavo sukno za obleko. Kupim si torej sv. pismo in nepremočljivo sukno iz kamelje dlake. Potem si poiščem kraj. Grem doli izven Falonskih vrat. Naberem si divjih zelišč za hrano. Nisem imel niti kruha, niti olja, niti soli. Tako sem si govoril: 'Za prvičrat si bom zelišča še opral in izbiral, pozneje si jih bom samo še izbiral, ne da bi jih čistil. Ko se pa navadam na to hrano, pa zelišč ne bom niti izpiral, niti izbiral, in končno ne bom jih niti zbiral.' Zaklical sem na

pomoč ime Jezusovo, vtaknil pest teh grenkih zelišč v usta ter jih začel zvečiti. Zvečil sem in zvečil, toda doli niso hotela. 'Prav,' pravim, 'pijmo požirek vode.' Rečeno, storjeno. Voda je šla doli, zelišča pa so ostala v ustih. Na kratko, pil sem ponovno vodo, pomagalo pa ni nič. Veš, kaj nameravam povedati? Z eno samo pestjo zelišč sem pregnal skušnjavo.» (Dalje prihodnjič.)

P. Ciprijan Napast — šestdesetletnik. Dne 25. januarja bo obhajal novomeški gvardijan p. Ciprijan Napast šestdesetletnico svojega rojstva. Luč sveta je zagledal pri Sv. Lovrencu na Dravskem ploju. Naša kmetska mati ga je zibala in mu sladke pesmi pevala. Nadarjenega Franceta so starši poslali v mariborsko gimnazijo. Kot 17 leten dijak pa je stopil leta 1901. v frančiškanski red, kjer je dokončal svoje študije in je bil leta 1908. posvečen v duhovnika. Nato je bil poslan v Rim v kolegij sv. Antona, da se pripravi za lektorat na domačem bogoslovju. Studiral je cerkveno zgodovino. Ko je študije končal, je dobil naslov generalnega lektorja, kar je prav za prav isto kot doktorat. Univerza sv. Antona še namreč takrat ni imela pravice javnosti. Za svoj predmet je moral veliko brskati po vatikanskih muzejih in arhivih in tam si je pridobil naslov »apostolskega arhivarja«. Ko se je p. Ciprijan vrnil iz Rima, je bil nastavljen kot profesor bogoslovja na domačem frančiškanskem bogoslovju, dokler ga ni cesar poklical med prvo svetovno vojno za vojaškega kurata. Po vojni je provincija opustila domače bogoslovje in je svoje gojence poslala na bogoslovno fakulteto v Ljubljani in naši bogoslovni profesori so sprejeli druge službe. P. Ciprijan se je odločil za mladino in je postal katehet na deški ljudski šoli v Novem mestu, kjer še zdaj deluje. Poleg kateheze že daljšo dobo let opravlja službo samostanskega predstojnika. Pred leti je bil izvoljen tudi za provincialnega definitorja. Svojih šest križev nosi z mladeniško živahnostjo, tako da bi mu človek na prvi pogled prisodil samo tri križe. Sicer pa vse življenjske križe nosi z lahkoto, saj je vedno dobre volje in vselej najbolje razpoložen. Včasih je tudi pisal v naše »Cvetje«. Čestitamo!

P. Modest dr. Novak — petdesetletnik. Pred petdesetimi leti, in sicer 22. januarja, je zajokal na Vranji peči mali Novakov Janezek. Saj je Vranja peč na Kranjskem, zakaj bi ga potem ne krstili za Janeza? V domači fari so imeli takrat šolo enoraz-

rednico, zato so Janezka že v ljudsko šolo poslali v bližnji Kamnik. Izročili so ga v varstvo znani študentovski mamicici Manca. Samo pod tem imenom je ves Kamnik poznal požrtvovalno vzgojiteljico. Katehet na kamniški deški šoli je bil vedno frančiškanski pater. Manca je imela s frančiškani najboljše odnose in v njih zveste svetovalce. Svoje »študente« je vodila vsak dan k sveti maši v frančiškansko cerkev. Mnogi izmed njenih fantov so bili ministranti in ni nič čudnega, če je mali Novakov Janezek že takrat sklenil, da postane frančiškan. Svojemu idealu in sklepu je ostal zvest. Domači in Manca pa so zanj molili. Gimnazijo je študiral v Ljubljani. Leta 1911. kar sredi šole se je Janezek znašel v frančiškanskem samostanu v Brežicah, kjer je bil 25. februarja preoblečen in je dobil samostansko ime Modest. Po končanem noviciatu je nadaljeval svoje študije v Gorici, končal pa jih je v Ljubljani. Novo mašo je pel med svetovno vojno meseca maja 1918. Kot redovnik ni prišel nikoli iz Ljubljane. Najprej je bil nastavljen kot kaplan pri fari Marijinega Oznanjenja. Kar je imel prostega časa, je uporabil za študij in smo naenkrat debelo pogledali: p. Modest je postal doktor bogoslovja. Kot tak je postal bogoslovni profesor na domači teologiji. Kmalu po ustanovitvi nove frančiškanske fare sv. Frančiška v Šiški pa je postal šišenski župnik. Sprejel je nase veliko breme: fara nova, predmestje je postavljeno raznim kvarnim vplivom, cerkev je bila še nedogotovljena, na fari milijonski dolg. Pa p. Modest ima močna pleča. Fara sv. Frančiška v Šiški je prišla pod njegovim vodstvom na zeleno vejo že skoraj popolnoma. Petdesetletnika naj Bog ohranja in podpira še mnogo let!

Teden pokore v ljubljanskem frančiškanskem samostanu. Naš samostan se je na poseben način odzval škofovemu vabilu spokornega tedna. Vsak večer se je vsa družina in duhovniki begunci, ki bivajo v našem samostanu, zbrala na samostanskem oratoriju. P. gvardijan Krizostom je prinesel

iz domače samostanske kapele Najsvetejše. Vsa družina je pozdravila v hostiji skritega Boga s pesmijo. Nato smo vsi skupaj molili serafinski sv. rožni venec in litanije vseh svetnikov treh redov sv. Frančiška. Sledil je blagoslov iz Najsvetejšim. Po blagoslovu pa se je vsak večer razvila procesija po samostanskih hodnikih z gorečimi svečami. Med procesijo je donela evharistična pesem »Mogočno se dvigni!« Za sklep je vsa družina zapela tradicionalno frančiškansko »Ultima in mortis horac. Zadnji večer je vodil slovesnost preč. p. provincial.

Pet kočevskih zgorelih žrtev, ki so jih zažgali zločinski komunisti, so 3. januarja pripeljali v našo frančiškansko cerkev v Ljubljani, kjer so bile v treh rakvah izpostavljene, da jih je ljudstvo kropilo. Ob 9 dopoldne je bil slovesni Requiem, ki ga je opravil samostanski predstojnik ob veliki asistenci. Na koru so prepevali Veliki Frančiškovi križarji Foersterjevo mašo za pokojne. Takoj po sv. maši se je vršil pogreb iz naše cerkve na Ljubljanski grad. Križarji v domobranskih uniformah so v sprevodu prepevali »Usmili se me Bog«.

KAKO SE GIBLJEJO TRETJEREDNE KUPČINE

Ježica pri Ljubljani. Poživili smo našo tretjeredno skupščino. Prvo adventno nedeljo je bil pri nas vizitator za trideset članov, toliko jih je namreč na novo stopilo v armado sv. Frančiška. Kar je najbolj razveseljivo, je to, da je pristopilo mnogo mladih mater. Spoznali smo, da je treba brezbožnemu komunizmu postaviti protiutež in to je po načrtu sv. Cerkve tretji red svetega Frančiška. Naj prinaša poživljena tretjeredna skupščina mnogo plemenitih sadov in naj pripravlja voditelju g. župniku obilo veselja!

Ljubljana. Februarski mesečni shod bomo zopet porabili za slovesen sprejem novih članov. Za slovesnost se bomo lepo pripravili s tem, da bomo dobili veliko število novih članov. Tretjeredniki! To najlaže napravite privatno od osebe do osebe. Gotovo poznate mnogo oseb, ki bi bile vredni člani Frančiškovega tretjega reda. Prožite jim roko, da najdejo pot v vrt sv. Frančiška. Razložite jim, kako velike milosti naklanja tretji red svojim udom. V pomoč naj vam bo drobna knjižica »V tihi uri«, ki jo dobite na samostanski porti v Ljubljani.

»CVETJE«, glasilo slovenskega tretjega reda, bo izhajalo še naprej, in sicer dvomesečno. Za letošnje dobi popolnoma novo obleko, ki mu jo je preskrbel tretjerednik akademski slikar Gorše. Vsa oprema je enotno zasnovana, kar bo gotovo vsem ugajalo. Največja težava s »Cvetjem« je ta, ker nam ga nad polovico ostane doma zaradi čudnih

prometnih razmer, ki so nas vanje pahnili komunisti. »Cvetja« tiskamo naprej ono število, ki smo ga imeli pred revolucijo. Nad polovico naročnikov nam naročnine ne more poslati. Zato smo seveda v ne mali zadregi. Zato nujno prosimo one naročnike, ki naročnino lahko oddajo, naj to naredijo hitro in redno, da imamo vsaj za prve mesece pripravljeno, da poravnamo račune v tiskarni. Odvisni smo samo od naročnine. Drugih sredstev nimamo.

Kako bo z naročnino za letošnje leto? Povem kar odkrito: ako bi lahko vsi naročniki svojo naročnino redno poslali, bi morda shajali, da bi ostali pri stari naročnini 15 lir. Ker pa še mnogi za lansko leto pri najboljši volji niso mogli poravnati naročnine, smo seveda v veliki zadregi. Zato smo določili naročnino 18 lir. Vendar pa naj oni, ki bi nikakor ne mogli plačati zvišane naročnine, ostanejo pri stari naročnini 15 lir. Kdor pa more, naj malo primakne, da se stvar zravna in poravna. Ako bi pa sredi leta primanjkovalo denarja za tiskovne stroške, bomo morali pa še kakšno številko skriti. — To so težave, ki so v teh časih zvezane z izdajo lista. Zato je prav neumestno, če kdo zabavlja, ko ne ve, kako je.

Stari naročniki, ostanite listu zvesti, ko preživlja najhujše čase za svoj obstanek. Pomagajte listu in pridobivajte mu novih naročnikov!

Blagoslovljeno novo leto vsem naročnikom in bralcem! Urednik.

Spominjajte se z darovi frančiškanskimi misijonov!

Roger von der Weyden: Kralj moli božje Dete

Bračko Stane.

Sveti trije kralji

*Prvi s krono, zlato vso, na glavi,
drugi z žezlom, ki se mu blesti v zastavi,
tretji črn, v lepi beli halji,
to po cesti grejo sveti Trije kralji.*

*Pa so se pred sé sklonili
in hiteli, da ne zamude z darili.
To so kralji, kralji in ne prosijo!
Jezusu zlata, kadila, mire nosijo.*

*In ko trudni v Betlehem prišli so,
podprašali so, če kje zašli so.
Repatica se nad hlevčkom ostavi
malo zunaj mesta na planjavi.*

*Repatica jim ponoči sveti,
da prijetno je vsem trem hiteti
v Betlehem, kjer — bojda — se je dani
kralj rodil, ki se Mu Jezus pravi.*

*Sveti Trije kralji vstopijo,
tiho in spoštljivo se priklonijo.
Jezusu darila, narodov pozdrave izročijo,
potlej se od Kralja kraljev poslovo.*

*Vrnejo se v svojih zemelj kraj,
nikdar več biló jih ni nazaj.
Pravijo, da zapustili so zemljo
in v sijaju vzeti so bili v nebo.*

Ni hotel sam sebi priznati, da mu je ganljivo trpljenje lepo mladenko zelo približalo, tako zelo, da se je že začel bati za mir lastnega srca. In bil je duhovnik! — Tudi si ni hotel priznati, da si je že večkrat močno zaželel, da bi Lelo obiskal, jo videl in z njo govoril, da pa je tako željo pregnal kot skušnjava. Zaradi lastne slabosti, zaradi lastne grešnosti je torej zanemarjal svojo dolžnost, ni ji pomagal kot duhovnik, in vendar je do te pomoči imela vso pravico! O, kako slab duhovnik je! To mora popraviti, da, obiskal jo bo in potolažil, samega sebe, svoje noro, slabotno srce in svoje grešne čute pa bo pribil na križ ter mislil samo na nadzemeljsko dostojanstvo svoje službe.

»Prišel bom k vam,« je rekel Marku.

»Ne, v hišo ne smeš priti, kajti oče je skoraj vedno doma in z Lelo ne boš mogel na samem govoriti — lahko se pa tudi zgodi, da ti s kakšnim izgovorom uide, ko pa se zda ljudje tako boji! Na ta način torej ne bo šlo, zato sem si pa izmislil drugačen načrt. — Ali bi mogel priti jutri zjutraj na Čafik, kakor da greš na sprehod ali pa na lov?«

»Da, to lahko naredim.«

»Dobro. Jaz ti bom pa gor poslal Lelo. Videl jo boš, z njo govoril in nihče vaju ne bo slišal.«

13. Na vrhu Čafika

Zjutraj naslednjega dne se je pater Mavricij pripravil na pot. Svojemu predstojniku patru Anastaziju se je izgovoril, da pojde na lov, in ta ga je pustil. Vrgel si je puško na ramo in odšel iz hiše.

Bilo je zelo zgodaj, ni se še povsem zdanilo, a vendar je moral pater Mavricij hiteti, kajti pot je bila dolga in če bi prišel prepozno na cilj, bi mu mladenka utegnila že oditi.

Stopal je torej prožno in naglo, kakor stopa mladost, najprej z rubiške skale dol v ravnino, potem pa gor v gore in na njihov najvišji vrh Čafik.

Če bi dan držal, kar je obetala zgodnja jutranja ura, bi moral nastati krasen jenski dan, poln sonca in prijetnega ugodja. Narava naokoli se še ni popolnoma prebudila, ampak si pravkar zaspalo mela oči. Tu pa tam je preskušal svoj spočiti glas klepetavi kos, zapoznel polh je neslišno drsel skozi veje v svojo luknjo, v zasanjanih drevesnih krošnjah pa je šumel rahel, nežen vetrc, da se je orumenelo listje gibaló kakor v pobožni jutranji molitvi. Drugeče je bilo vse tiho, le potnikovi koraki so krepko udarjali.

Sredi tega božjega miru pa divjá v človeškem srcu vihar in stiska!

Od trenutka dalje, ko je z njim govoril Mark, se je duše mladega frančiškana polastil nemir, kakršnega ni bil vaju, in ga je zato dvakrat huje pekel in mučil; nezadovoljen je bil, da je tako slab duhovnik, sam nase je bil jezen in si delal bridke očitke. Najhuje pa mu je bilo, da je nazadnje izgubil ves pogum. To je trajalo ves dan in tudi spat je odšel v takem dušnem stanju. Dolgo

ni mogel zatisniti oči in kar naprej so ga nadlegovale mučne misli, dokler nista utrujenost in mladost terjali svoje in je trdno zaspal.

Zjutraj nato je opravil sveto mašo, se med njo živo zavedal svoje nevrednosti in grešnosti, zato pa tudi Boga vroče in prisrčno prosil, naj mu odpusti storjene napake, njegovo površnost in mlačnost ter ga razsvetli in okrepi za nadaljnje delo.

Molitev na posvečenem kraju mu je dobro dela, ga osrčila in okrepila, tako da je bil poln zaupanja, ko je odhajal iz cerkvice.

Kmalu je bil na vrhu Čafika. Na drugi strani gore je pobočje s srednje velikim pašnikom, ki ga je pater dobro poznal. Pašnik je bil last starega Doda. Sredi njega je nekoč stal visok hrast, zdaj pa je bil posekan, del velikega debela zdobljen v drva in zložen v skladovnico. Delo je najbrž opravil Mark in misli semkaj poslati Lelo, da odnese nekaj lesa domov.

Pater Mavricij je puško naslonil na velik kamen, se sam usedel na drugo in čakal. Sonce še ni vžšlo, vendar pa je bilo nebo že visoko ožarjeno. Pogled je lahko prosto plaval daleč naokoli, dokler ga niso vseokrog ustavile kamnite stene gorá, le na zapadu se je preko vodá Adrije zgubljal v neizmerno daljavo.

Tam, kjer steza zapusti gozdiček in se požene proti vrhu, se je iz mraku dreves pokazala postava, ženska postava. Morda je pa Lela, si je mislil duhovnik. Po obleki in velikosti bi že utegnila biti, ne pa po hoji, kajti ženska ni stopala prosto in lahkotno, kakor stopa mladost, ampak se sključeno plazila dalje, tako pa hodi starost. In vendar je Lela, je spoznal pater Mavricij, ko mu je prišla bliže. Ustrašil se je silne spremembe na njej. Sicer ga je že Mark pripravi, češ da bo videl od bridkosti upognjeno bitje; vendar pa nikoli ne bi mogel verjeti, da more bridkost tako hudo opustošiti zdravo in mlado telo.

Lela je šla ne daleč mimo njega, da pride do skladovnice. Tako upognjena in tako zgubljena je hodila, da patra niti zapazila ni. Trudna se je usedla na drva, da se spočije. Mavricij pa je naglo vstal. Grdo se mu je zdelo, da bi prisluškoval in prežal, ko bo mladenka mislila, da je sama in je nihče ne opazuje. Z naglimi koraki je šel proti Leli. Zaslišala ga je, se prestrašila, planila pokonci in pogledala. Uzrla je menihov habit in zdaj si ji z obraza lahko bral čudno mešanico strahu, začudenja in še nekaj veselja.

Pater Mavricij je pozdravil: »Hvaljen bodi Jezus Kristus!«

Lela je odgovorila: »Na vekomaj amen.«

Stala sta si nasproti. Lela je plaho in skoraj s tresočimi se rokami prijala duhovnikovi roki in ju poljubila, potem pa molče obstala pred njim in sklanjala glavo, njen še pravkar hudo blede obraz pa je zažarel od razburjenja in sramu.

»Bojim se, da sem te prestrašil,« je začel pater Mavricij, »prišel sem navsezgodaj sem gor lovit.« Pomignil je na orožje, ki ga je bil prislonil na skalo. »Pravijo, da je tu gori dosti skalnih jerebov. Dospel sem na vrh malo pred teboj. Trudna si še od dolgega pota, zato se ne daj motiti, ampak se malo usedi, in še meni dovoli, da se za hip spočijem — če kajpada ne motim?«

»Ne, gospod, ne motiš.«

Mladi pater se je usedel na štor posekanega drevesa, mladenka pa se je spustila na prejšnje mesto njemu nasproti.

»Kako kaj gre očetu? Že dolgo ga nisem videl.«

»Dobro mu gre.«

»In Marku?«

»Dobro mu gre.«

»Pa ostalim v hiši?«

»Zdravi so.«

»In tebi, Lela, kako gre tebi?«

Na prva vprašanja je dekle odgovarjalo kratko, a mirno; pri tem zadnjem pa ji je beseda zastala, prebledela je ko smrt in komaj je s tresočim se glasom odgovorila:

»Tudi meni gre dobro.«

Velika, bridka solza ji je zdrsnila preko lic.

Duhovnik je solzo videl in spet ga je zgrabilo silno sočutje, da mu je oko postalo vlažno. A zbral je vse sile in se premagal. Namenil se je, da bo ubogo dekle potolažil in ozdravil, a kaj bi pri tem pomagalo nemožato stokanje in solzenje? Umirjeno in že kar trdo je donel njegov glas:

»Od kdaj pa zna Lela lagati, lagati celo božjemu duhovniku? Glej, so bolezn, ki jih spoznaš, če človeka le pogledaš. Lela, ti si bolna, hudo bolna, na duši in na telesu!«

Mladenka se je še bolj sklonila. Z obema rokama si je zakrila obraz in začela jokati, bridko jokati.

Mavricij je čakal, dolgo čakal, ko pa Lela le ni nehala jokati in ni mogla ali pa ni hotela govoriti, je spet začel:

»Vidiš, v tvojih besedah ni bilo resnice, je pa zdaj v tvojem joku in tvojih solzah. Lela, povej mi, kaj ti je!«

Ni odgovorila, ampak kar naprej jokala.

»Ne vprašujem te iz radovednosti, verjemi mi, ampak rad bi ti pomagal, rad bi te ozdravil!«

Mladenka je planila na noge, sklenila roke in ihta ji je trgala besede, ko je prosila:

»Gospod, pri ranah Kristusovih, pri žeblih Kristusovih, pri njegovi srčni krvi te prosim: Pusti me — ne brigaj se zame, jaz sem izgubljena!«

Sklonila se je in začela kar mogoče naglo zlagati drva v butaro, da jo odnese domov. Kakor v opravičilo je še dostavila:

»Mark me je poslal sem gor, drva moram nesti domov, ker me pričakuje.«

Zdaj je vstal tudi pater Mavricij.

Doslej je mislil, da bo z nekaj dobrimi besedami dekle pregovoril, da mu bo razodela svojo bol in ji bo potem svetoval; tolikega upora in svoje-glavnosti ni pričakoval. Naglo je stopil k Leli. Trdo ji je položil desnico na ramo, da je kar opazil, kako se je zdrznila, in s trdim, neusmiljenim glasom ji je rekel:

»Ne, dekle, tvoj brat Mark nič ne čaka nate — veš, kdo me pošilja sem gor, kdo me je naprosil, naj govorim s teboj? — Nalagal sem te, priznam svojo krivdo pred teboj in pred Bogom. — Nisem prišel loviti, ampak samo zato, da s teboj govorim! Zato sem tu, da popravim svojo grešno zanikrnost, da izpolnim svojo dolžnost kot dobri pastir, da poiščem ubogo, bolno, zablodelo jagnje, ga ozdravim in spravim nazaj v božjo čredo. — Ali pa veš, kdo me je opomnil na mojo sveto dolžnost? — Bil je strt mož, ki mu je ljubezen prinesla bridkost, bilo je srce, ki se je v čisti in močni ljubezni vžgalo za osebo, ki se zanj ne zmeni, ampak pred njim beži — bil je brat, ki se boji, da se mu je sestra izgubila, in mu zato srce vedno huje krvavi. Lela, sem gor me je poslal — tvoj ubogi, obupani — Mark!«

Pri prvih duhovnikovih besedah je bila Lela še naprej sklonjena nad butaro, le da je obstala in otrdela kakor iz kamna; ko je slišala besedo »brat«, je začela trepetati, in pri Markovem imenu je padla na kolena. Ni jokala, pre-velika je bila njena bolečina. Samo roke je krčevito stiskala na razburjene prsi.

Mladi menih je namenoma rekel, da brat za to pot ve in da ga je sam poslal semkaj. Saj je prav za prav samo zavračal Lelin izgovor »Mark me čaka«, moral pa je tudi ustaviti Lelo, sicer bi mu zbežala. Ko pa je opazil silni vtis, ki so ga napravile njegove besede, ga je ganilo v dno duše. Česar niso zmogle

njegove besede, to je opravilo eno samo ime. Kako silna je morala biti ljubezen med Lelo in Markom! In Mavricij se je sklonil k mladenki ter ji rekel ljubeče in milo:

»In tisti, ki ga pošilja Mark, jaz, ubogi in brezpomembni duhovnik, prihajam kot drugi brat, da si nazaj priborim dušo izgubljene sestre!«

Kar je kakor klešče stiskalo Lelino dušo, je odnehalo, dvignila je solzno obličje, stegnila roki ter s trpečo in prosečo kretnjo rekla:

»Joj, zakaj mi ravno vidva prizadevata tolikšno bridkost! Prosim in rotim vaju pri sedmerih mečih presvete Device: Pustita me, ne brigajta se zame, ja takšne ljubezni in tolikšnega zaupanja nisem vredna! Jaz sem izgubljena in zavržena!«

Pater Mavricij ni nič razmišljal, samo njegovo dobro in sočutno srce je spregovorilo in že je klečal poleg Lele. Prijel je njeni proseče iztegnjeni roki ter z ginjenim glasom rekel:

»Lela, poglej mi v oči!«

Pokorno in ponižno ga je slušala.

(Dalje prihodnjič.)

GOLOBIČ PETER:

Ali so vse vere enako zveličavne?

Ako debatiramo o veri, se često sliši: »Ah kaj, saj je vseeno, katero vero imaš, samo da pošteno živiš!«

Razmišljujmo, če je to res!

Dvakrat dve je štiri in ne pet in ne tri, to razume vsak.

Bog je samo eden, torej mora biti prava samo ena vera. Potem so pa vse druge vere napačne.

Ko smo prišli do tega zaključka, kaj sedaj?

Najprej bom temeljito študiral svojo vero in jo potem primerjal z drugimi. Rekel sem »študiral«, ker površno znanje ne zadostuje. Zdravnika, ki samo površno človeka preišče, nihče ne mara.

Važno je, da vem, kdaj in pod kakimi okoliščinami je posamezna vera nastala. Ta študij me bo brez dvoma pripeljal do ustanovitve katoliške Cerkve in do judovske vere. Katoliška vera je izpopolnjena judovska vera. Jezus Kristus sam pravi: »Ne mislite, da sem prišel razvezovat postavo ali preroke; ne razvezovat, marveč dopolnit sem jih prišel.« (Mat. 5, 17.)

Judovska vera danes ni več prava, ker ne prizna Jezusa Kristusa za Sinu božjega.

Edino katoliška vera daje človeku pravilen odgovor na vsa življenjska vprašanja.

Pri iskanju resnice pa se ne smemo ustaviti na pol poti, temveč moramo iti pogumno naprej do cilja. Ako kdo najde zaklad, ni zadovoljen s tem, da ga je našel, temveč ga odkoplje in nese na varno ter ga ljubo sumno čuva, da mu ga kdo ne ukrade. Tako je tudi z vero. Ko prideš do nje, se je moraš okleniti, živeti po njej in jo čuvati kot svoj največji zaklad.

Neumno pa je govorjenje: Vse vere so enako dobre. Taki ljudje se hočejo le izogniti izpolnjevanju dolžnosti, ki jih katoliška vera zahteva od svojih vernikov. S takim govorjenjem le dokazujejo, da jim ni mar za nobeno vero.

Vera je dar božji, je nekaj nadnaravnega, katere si ne moremo pridobiti z naravnimi sredstvi, z naravnimi močmi. Zanja moramo prositi, moliti. »Prosite in se vam bo dalo,« pravi Jezus Kristus.

FRANČIŠKOVA MLADINA

† Lavrič Bogdan — naš prvi mučenec.

Naši domobranci so stali na grajskih okopih, ko smo pokopavali kočevske junake. Drug poleg drugega so stali, vzravnano in ponosno in trdno kot iz kremenja izklesani. Ni bilo žalosti na njihovih obrazih. Žalost so zaprli v dno srca, za junaki je le duša jokala, glave pa so bile vzravnane, mišice so po-

drhtevale v pripravljenosti, roke so krčevito stiskale puške, oči so napeto zrle v bodočnost, ustnice pa so šepetale: »Zgodi se Tvoja volja!«

Tedaj je vstal pred nami naš brat, naš prvi mučenec, križar Lavrič Bogdan. Bogu je izročil svojo dušo 24. novembra lanskega leta v Grahovem pri Cerknici. Takoj v začetku komunističnega napada je bil ranjen, in sicer pred glavnimi vrati farne cerkve. Nevarno ranjen se je potegnil v cerkev. Ranjen je branil cerkev ure in ure. Večkrat se je onesvestil. Jokal je, ko je videl toliko Slovencev, ki so bili popolnoma zaslepljeni, pa ni imel moči, da bi jih odvrgel s poti, ki pelje do gotovega uničenja našega naroda in domovine. Sosednje poslopje je gorelo. Divjaki so zmetali naše fante in može žive v ogenj. Naš Bogdan je še vedno vztrajal v zvoniku in na podstrešju cerkve z maloštevilnimi svojimi tovariši. Banditi so zažgali tudi cerkev. Če bi ne bil ranjen, bi se bil morda kako umaknil, tako pa ni imel več moči. Ubogi naš Bogdan: zadušil se je v dimu in nazadnje na podstrešju zgorel.

Bogdan je naš prvi mučenec. Komaj 19 let je imel. Ves čas, zlasti pa zadnja leta je vsa daroval domovini v borbi proti komunizmu. Še preden so bile ustanovljene vaške straže, je Bogdan stal z orožjem v roki na braniku slovenske zemlje. Potem pa se je z vsemi silami vrgel na organizacijo protikomunistične borbe. Pridobival je omahujoče, odpiral je slepim oči in borce podžigal k vztrajnosti. Lani pred veliko nočjo je odšel na Notranjsko — v Grahovo. Izkazal se je kot odličen vojak in je bil komandantu Kremžarju desna roka. Zlasti terenceem je bil trn v peti. Ob razpadu italijanske voj-

ske je odšel z grahovsko posadko v Pudob, od tam pa je prišel v Ljubljano.

Med dolgim bivanjem na Notranjskem si je jasne pojme izčistil do dna. Videl je, da je komunizem v prvi vrsti boj proti Bogu, videl je, kako so padli Kristusovi namestniki, videl je klanje poštenih. Duša mu je zažarela in sklenil je postati duhovnik. Več: sklenil je postati redovnik-frančiškan. Zbral je dokumente in jih priložil prošnji na samostansko predstojništvo. Vse je bilo urejeno, le sprejet še ni mogel biti, ker v Ljubljani ni noviciata, Novo mesto pa je bilo še pod komunistično peto. Treba bi bilo malo počakati. Bogdan pa brezdelja ni poznal. Odšel je s prvimi domobranskimi oddelki v Krško. Ko so rešili mesto roparskih drhali, je prišel Bogdan spet domov. Prav takrat je Kremžarjev Franci spet zbiral okoli sebe stare »Grahovce«. Bogdan se mu je pridružil in odšel z njim v Grahovo — v smrt.

Lavrič Bogdan je bil križar od prvega razreda ljudske šole naprej. Verno je sledil svojima bratoma Marijanu in Cirilu, lanskemu novomašniku. Več let je bil odbornik. Vedno energičen, neomahljiv in trden v katoliških načelih.

»Dajo, ali se še spomniš, kako si delal 'Luknje', ko smo smučali v Hotavljah? In še več, kako smo delali pod Golovcem na klopici načrte za bodočnost? Takrat si bil še vojak. 'Ko bo mir,' si dejal, 'bom šel v vojno akademijo.' Mesec pozneje si nas pa presenetil: 'Saj je samostan tudi vojna akademija: vojake Kristusove vzgaja!', pa si se zasmejal. Ti še nisi vedel, mi še nismo slutili, Bog pa Te je že izbral. Srečen si.

Ko smo slišali o Tvoji smrti, nam je bilo nepopisno hudo. Vsakemu posebej. Ko smo pa skupaj prišli in Te ni bilo med nami, nam je bilo še huje.

Zdaj je večina naših šla med domobrance boriti se za isti cilj, kot je bil Tvoj: za Boga in narod!

Ti si s svojo mučeniško smrtjo dosegel še več, svoj večni cilj. Daj, Dajo, prosí Boga, da bi to oboje tudi mi dosegli!«

T. Toth — J. O.:

Cezar v burji.

Slavni Julij Cezar je hotel prepluti morje v največjem neurju. Valovi so kipeli v višine in ljudem pri krmilu je upadel pogum.

Tedaj je kriknil Cezar: »Česa se bojite? Cezar je z vami!«

Naj še tako valovi kipe okoli tebe in vihar naj buta vate: fant, ti ostani miren in razsoden! Česa se bojiš, duša? Bog je s teboj!

Resnično zaupanje v Boga ti bo dalo jasen pogled na dogajanje. Pridno delaj, kot da vse od tebe zavisi — moli in zaupaj, kot da vse od Boga pričakuješ. To je pomen vernega življenja.

Bog je tvoj oče, doberoten in usmiljen.

Nesreča se je pripetila: nepopisni orkan je premetaval po morju ladjo in med potnike je zavel preplah. Na krovu pa je sedel med svojimi igračami majhen deček in prav nič ga ni vznemirjalo. »Mar se ti ne bojiš, mami?« so ga vprašali potniki. »Kaj bi se bal,« jih je bistro zavrnil, »saj je moj oče pri krmilu!« — Taka je slika z vero prepojenega fanta. V vseh nevarnostih, ki preže nanj, se čuti varnega, ker ve, da sam Oče nebeški drži krmilo njegovega življenja. O tem je prepričan in najhujši udarci ga ne primorajo, da bi klonil z duhom. Vera mu daje zavest in moč, da vztraja. Trop malodušnih okoli njega pa obupava.

In še nekaj ti vera daje. Pripravljenost na smrt. V svetu se nenehoma menja začetek in konec: rojstvo in smrt. A dandanašnji čas zmaguje smrt. Smrt vlada. Edini naš up je vera v Boga, v katerem večnost živimo.

Nesmrtni Haydn, sloviti glasbenik, je napisal v svoje spomine: »V življenju sem delal prav tako, kakor v svojih skladbah: z Bogom sem jih začel, z »Laus Deo« končaval. Misel na Boga je bila zlata vrveč, za katero sem šel skozi življenje.«

Ako s spoznanjem vere gledam rožnate grmovje, mežikave zvezde in nedolžne otroške oči, vidim v vsem le odsev večne lepote.

Bolezen, nesreča, trpljenje... naj se mi tudi smrt primeri, če imam vero v sebi, bom vsak čas vedel: »Vse, kar koli sem za Boga prestal, ker ga ljubim, prav vse mi bo blesteč dragulj v kroni slave, ki me čaka v nebesih.«

Sile bodo nekoč omagale in telo bo prelobo za upiranje. Tedaj bomo vsi vedeli, da duši je dovolj zemlje, v večnost hoče! In z globoko vero bomo gledali v večni cilji. Vedeli pa bomo vsi, da je to življenje le sen...

PAX ET BONUM MIR IN VSE DOBRO

VLADIMIR TOMINEC:

Kako naj prejemam stalni mesečni znesek?

Predvsem moramo poudariti, da se izplačujejo stalni mesečni zneski vsem onim, ki so upravičeni do prejemanja teh zneskov po pošti, in to v glavnem radi tega, da je enoten postopek in je le tako mogoče vzdrževati potreben red.

Toda sedaj smo v vojnem času in žalibog ne posluje vse tako kakor v mirnem času. Zato nam upravičeno piše neka članica: »V zadnji številki 'Cvetja' ste pisali, da ne poslujejo vsi poštni uradi. Meni ste doslej pošiljali stalni mesečni znesek vedno po pošti, sedaj pa istega ne prejemam redno. Stalni mesečni znesek, ki sem ga prejemale vedno zelo točno, če ne prvega v mesecu, pa gotovo prve dni v mesecu — mi je bil kot sončni žarek v mojem življenju, ker sem bila vedno trdno uverjena, da bo ta znesek gotovo prišel.«

Tako nam piše ena izmed naših članic, ki ima pravico, prejemati stalni mesečni znesek. Tej kakor tudi vsem drugim zanesljivo obljubujemo, da bomo vedno pazili na to, da bomo čimprej nakazali vse stalne mesečne zneske, čim nam bodo zunanje prilike to omogočile in bodo poštna zveze v redu poslovale. Dokler pa te gotovosti nimamo, pa sporočamo vsem in prosimo, da obvestite vse one, ki so prav tako prizadeti, naj se drže naslednjih navodil:

Kdor koli more priti sam v Ljubljano, naj se oglasi med uradnimi urami od 8—12 in od 3—6 v pisarni Pax et bonum, Frančiškanski prehod. Prinesti mora s seboj polico ali pa vsaj zadnji poštni odrezek o izplačanem nakazilu.

Na podlagi osebne legitimacije s sliko, ki jo mora itak vsaka oseba imeti v sedanjih časih s seboj, in na podlagi enega izmed zgoraj navedenih izkazil se vam bo izplačalo za preostale stalne mesečne zneske, ki jih nismo mogli nakazati po pošti.

Če pa kdo ne more sam priti v Ljubljano, pa ima med svojimi znanci ali sorodniki zanesljivo osebo, ki gre v Ljubljano, naj jo pošlje prav tako v pisarno Pax et bonum. Ta oseba pa mora imeti posebno pooblastilo, da je upravičena prevzeti dotičnemu članu ali članici, ki jo pošilja, pripadajoče stalne mesečne zneske.

Pooblastilo se mora glasiti nekako takole:

P o o b l a s t i l o .

Pooblašcam g. Petra Klinarja, kmeta na Grosupljem št. 77, da sprejme pri Podpornem odseku III. reda Pax et bonum pripadajoče mi stalne mesečne zneske. V dokaz tega moj lastnoročni podpis.

Na Grosupljem, dne 19 . .

Podpis in bivališče.

Poleg tega pooblastila pa mora imeti ta pooblaščenec še ali polico člana odnosno članice, ali pa zadnji poštnočekovni odrezek. Pripominjamo seveda, da bomo tudi tega pooblaščenca vprašali v naši pisarni po njegovi osebni legitimaciji s sliko in si izpisali potrebne podatke na naš izplačilni listek. Kdor koli bo prišel s takim pooblastilom in z zgoraj navedenimi potrebnimi listinami v našo pisarno, bo brez nadaljnega ugovora prejel vse one zneske, katere bo pooblaščen prevzeti.

Dejstvo je, da so v zadnjih časih nekateri z dežele samo nekako omenili stalne mesečne zneske pri Podpornem odseku, niso pa izrazito pooblastili svojih znancev ali sorodnikov, da sme dotična oseba dvigniti in prevzeti zanje stalne mesečne zneske. Zato seveda nismo mogli in tudi nismo smeli izplačati, ker nismo bili pooblašчени, da smemo kaj izplačati. Poudariti se mora pa ponovno, da moramo biti pri izplačevanju denarja vedno zelo pazljivi in čuječi zlasti v sedanjih časih.

Grešnica

Polhograjska narodna

*O nesrečni moji starši,
k moji škodi tanajvečji,
malo ste me le svarili,
preveč svobode pustili.*

*Po božjih potih sem letala,
svoje ofre sem skazvala,
da bi jih mogla več zmotit,
v svoje mreže ulovit.*

*V cerkev tudi sem hodila,
pa pobožno nič molila,
še nisem bala nič Boga,
sem po fantih gledala.*

*K spovedi tudi sem hodila,
velike grehe sem tajila,
povedati bilo me je sram.
Oh, kaj bo na sodnji dan!*

*Ve nesrečne ponočne vrane,
niste bile nikoli ugnane.
Nikoli me niste pustile spat,
pojdite rajtengo dajat!*

*O nesrečni vi fantini,
ali vas to nič ne gini,
da bo treba enkrat umret,
in ob sodbi v Boga zret.*

*O nesrečne nočne vrane,
ve pač niste nikoli ugnane.
Koder te vrane krokajo,
tam se dekleta jokajo.*

*Dol bom padla na kolena
kakor sveta Magdalena.
»O Jezus, usmili se me,
mi odpusti grehe vse!«*

IN NAJ MOLIMO ZA MRTVE

† Preč. g. Franc Sal. Gomilšek. V Knežji vasi pri Dobrniču je umrl g. dekan šentlenartske dekanije Franc Gomilšek. Bil je eden najbolj navdušenih organizatorjev tretjega reda sv. Frančiška in že od mladosti njegov član. Z mladeniškim ognjem je govoril na mnogih tretjerednih kongresih. Bil je tudi prednik duhovniške skupščine tretjerednikov. Vsem tretjerednikom ga priporočamo v pobožno molitev. Naj v miru počiva!

† Preč. g. Anton Hren. Postal je žrtev brezbožnega komunizma. Mučili so ga vpricho njegovih faranov na Blokah. Ves čas pred smrtjo je svoje farane bodril in utrjeval v veri. Bil je tretjerednik in vnet voditelj tretjeredne skupščine v svoji fari na Blokah. RIP.

† Preč. g. Viktor Turk, župnik v Begunjah pri Cerknici. Tudi on je postal mučenec v komunistični revoluciji.

† Preč. g. Franc Kek, profesor veronauka v Novem mestu. Sama dobrota ga je bila in samo delo za vero in za narod. Koliko se je trudil za naše uboge internirance, s koliko ljubeznijo je vzgajal dijake za vzvišene vzore, kak apostol Katoliške akcije je bil pokojni profesor Kek. Koliko dobrot je delil siromakom! To kar pametni ljudje imenujejo dobroto, to imenujejo komunisti zločin in zato pobijajo najboljše. In ker je bil profesor eden med najboljšimi, zato je moral pasti na krut način pod morilno roko komunizma. Strojica mu je končala plemenito življenje. Pred smrtjo je s svojimi sojetniki vso noč molil sveti rožni venec. Vsem kandidatom strahovite smrti je podelil sv. odvezo. Tudi pokojni profesor Kek je bil sin sv. Frančiška v tretjem redu. Že kot mlad bogoslovec se je pridružil armadi asiškega ubožca. Seznam tretjerednikov mučencev se veča. Naj bo njihova kri seme novih tretjerednikov! Profesor Kek, prosi pri Bogu za armado sv. Frančiška, da bo

ostala zvesta Kristusu in se bo prav bojevala in sukala orožje božje!

† Župnik g. Franc Vovko. V Št. Petru pri Novem mestu je 21. dec. umrl naravne smrti upokojeni župnik g. Fran Vovko. Bil je vnet dušni pastir in tretjerednik sv. Frančiška. Pokopali so ga v Novem mestu. Naj v miru počiva!

† Fr. Teofil Vodeb OFM. V frančiškanskem samostanu v Slavonski Požegi je dne 25. okt. 1943 umrl slovenski samostanski brat Teofil Vodeb. Rojen je bil leta 1878. v Št. Juriju pri Celju. Dovršil je orglarsko šolo v Celju in je vstopil v samostan kot izvežban organist. Službo organista je opravljal potem v raznih samostanih. Dalj časa je bil v Nazarjih, nazadnje pa pri Sv. Trojici. Od tod je odšel pred 2 letoma na Hrvasko, kjer je našel svoj grob. Kot organist je bil silno vesten. Predvsem je gledal, da je cerkvena glasba popolnoma ustrezala predpisom. Nikdar ni dopustil, kot je ponekod razvada, da bi peli pri slovesni maši slovensko, temveč vedno latinsko. Kaj takega ni prenesel. In kadar je vodil latinsko petje pri službi božji, se je to moralo izvršiti natančno z vsemi liturgičnimi vložki. Če ni mogel najti predpisane skladbe, se je kar usedel in komponiral sam. Tako je imel lepo zbirko svojih lastnih kompozicij. Pel je vedno in z največjim navdušenjem. Kadar je prišel v ogenj, je s svojim petjem premagal najglasnejše registre v orglah. Bil je včasih malo nervozen, kar je menda lastno vsem muzikantom — pa mu tega niso pevci prav nič zamerili, še bolj radi so ga imeli. Organisti so se mu včasih malo posmehovali, pa mislim, da bo v nebesih on dobil od svete Cecilije taktirko v roke in se bodo morali v nebesih tudi mnogi mestni organisti po njegovem taktu ravnanati, zato ker ni nikoli napravil nobenega organistovskega greha. Dobri fr. Teofil, počivaj v miru in na večno prepevaj v nebeškem pevskem zboru!

Naročnina „Cvetja“ za leto 1944 znaša 18 lir. Ako kdo res ne more plačati, naj ostane pri stari naročnini 15 lir. Kdor more, naj malo namakne. Dobrotniki „Cvetja“ dobrodošli!

Serafinski koledar 1944

JANUAR	FEBRUAR	MAREC	APRIL	MAJ	JUNIJ
1 S Novo leto	1 I Evstohija	1 S Kvatre	1 S Hugo, šk.	1 P Fil. in Jak.	1 C Angela Mer.
2 N Ime Jez.	2 S Svečnica	2 C Neža, dev.	2 N Cvetna ned	2 T Atanazij, uč.	2 P Herk., sp.
3 P Genovefa	3 C Matej, šk.	3 P Kr. pot. KV.	3 P Rihard, šk	3 S Najd. sv. Kr.	3 S Andrej, sp.
4 T Angela Pol.	4 P Jožef Leon.	4 S Kazimir KV.	4 T Izidor	4 C Monika, vd.	4 N Sv. Trojica
5 S Telefor, p.	5 S Peter in t. B	5 N 2 kvatna	5 S Vincenc. F.	5 P Pij V., papež	5 P Bonif., šk
6 C Razgl. G.	6 N 1. predp.	6 P Koleta, d.	6 C Vel. čet.	6 S Janez p. L. v	6 T Norbert
7 P Valentin, šk	7 P Rizerij in t.	7 T Tomaž Akv.	7 P Vel. pet.	7 N 4. povel	7 S Humilijana
8 S Sever, op.	8 T Janez Mat.	8 S Janez od B.	8 S Vel. sob. vč	8 P Prik. sv. M. vč	8 C Sv. Rož. T.
9 N Sv. Družina	9 S Apolonija	9 C Katarina B.	9 N Velika ned	9 T Greg., n. uč.	9 P Pacifik in t.
10 P Viljem, šk.	10 C Školastika	10 P 40 muč.	10 P Veliki pon	10 S Antonin, šk.	10 S Marijeta, kr.
11 T Higia, pm.	11 P Lur. M. B.	11 S Jan. in Kr.	11 T Leon Vel., p.	11 C Bened. in t.	11 N 2. pobink.
12 S Ernest, šk.	12 S 7 av. Ust.	12 N 3. postna	12 S Julij, p.	12 P Nerej, m.	12 P Janez, sp.
13 C Veronika	13 N 2. predp.	13 P Agnel, sp.	13 C Hermeneg.	13 S Robert, uč.	13 T Ant. Pad.
14 P Odorik in t.	14 P Ivana, V.	14 T Bonav., sp.	14 P Justin, m.	14 N 5. povel.	14 S Bazilij, uč.
15 S Pavel, p.	15 T Andrej K. sp	15 S Klemen Dv.	15 S Helena	15 P Križ. ted.	15 C Jolenta, vd
16 N 2. po razgl.	16 S Filipina, d.	16 C Hilarij, m.	16 N Bela ned.	16 T Križev ted.	16 P Srce Jezus.
17 P Anton, p.	17 C Luka Bel.	17 P Patricij	17 P Anicet, p. m.	17 S Križev ted.	17 S Adolf, šk.
18 T Sv. Petr.	18 P Simeon, šk.	18 S Salvalor, sp.	18 T Andrej, sp.	18 C Vnebohod	18 N 3. pobink.
19 S Tomaž in t.	19 S Konrad P.	19 N 4. p. Jožef	19 S Konrad, sp.	19 P Teofil, sp.	19 P Julijana, d.
20 C Fab. in S.	20 N 3. predp.	20 P Janez, sp.	20 C Božidar, sp.	20 S Bernardin S.	20 T Mihelina
21 P Neža, d. m.	21 P Irena, d.	21 T Bened., op.	21 P Konrad, sp.	21 N 6. povel.	21 S Alojzij, sp.
22 S Vincenc., m.	22 T Marijeta, sp.	22 C Benven., šk.	22 S Francšek	22 P Janez, m.	22 C Pavlin, šk.
23 N 3. po razgl.	23 S 1. postna	23 C Oton, šk.	23 N 2. povel.	23 T Jernej, sp.	23 P Jožef K., sp.
24 P Timotej, šk.	24 C Sergij, m.	24 P Gabrijel	24 P Fidelis, m.	24 S Janez, m.	24 S Janez Krst.
25 T Spr. Pavla	25 P Matija, sp.	25 S Marij. ozn.	25 T Marko, ev.	25 C Gregor, p.	25 N 4. pobink.
26 S Polikarp, šk	26 S Sebastijan	26 N 5. post. Tih.	26 S Var. sv. Jož.	26 P Mar. - Ana	26 P Janez, m.
27 C Janez Zl., šk.	27 N 1. postna	27 P Janez D., uč	27 C Peter K., sp.	27 S Beda, uč.	27 T Benven., sp.
28 P Peter, sp.	28 P Gabrijel	28 T Jan. K., sp	28 P Lukezij, sp.	28 N Binkošti	28 S Irenaj, šk.
29 S Franc. Sal.	29 T Anton. vd.	29 C Ivana, vd.	29 S Peter, m.	29 P Bink. pon.	29 C Peter in P.
30 N 4. po razgl.		30 P Peter Reg.	30 N 3. povel.	30 T Ferdinand	30 P Spomin Pav.
31 P Lud. in P.		31 P Mati 7 žal		31 S Kvatre	

†† = strogi post

Tu odrezati!

Tretjerednik! Za leto 1944 si zapomni sledeče dneve:

	Vesoljna odveza (blagoslov s pop. odp.) [Za zakristijo!]	Popolni odpustek lahko dobiš	
		Tretji red	Franc. mis. družba
Januar . . .	1, 6	1, 2*, 4, 6, 14, 16, 19, 30, 31	6
Februar . .	2	1, 2, 4, 5, 15, 19, 22, 27	2
Marec . . .	3, 19, 25	3, 5, 6, 9, 18, 19, 22, 25, 26, 28, 30	19, 28
April . . .	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9	2, 4, 6, 7, 8, 9, 16, 23, 24, 26, 28, 30	
Maj	18, 28	11, 17, 18, 19, 20, 21, 30, 31	20, 28
Junij . . .	4, 8, 16, 29	1, 2, 3, 7, 8, 13, 16, 20, 24, 29	13, 16, 29
Julij	2	8, 9, 11, 13, 14, 21, 23, 26, 27	13
Avgust . .	12, 15, 22, 25	2, 4, 7, 9, 12, 15, 16, 17, 19, 22, 25, 26	15
September	8, 17	4, 8, 12*, 17, 18, 27, 29	8
Oktober . .	4	2, 4, 6, 10, 11, 12, 19, 26, 29, 30	4
November	1, 19, 21, 25	1, 2**, 13, 14, 16, 19, 26, 28, 29	26, 28
December	8, 25	2**, 8, 9, 12, 15, 25	8

* PO danes in celo osmino; toda poleg navadnih pogojev še udeležba pri sv. maši.

** PO samo za pokojne.

Opomba! 1. Voditelj III. reda sme podeliti še štirikrat na leto VO ob dnevih, ki jih sam izbere. Prav tako sme dvakrat na leto podeliti še papežev blagoslov, ki je združen s PO.

2. Člani Frančiškanske misijske zveze prejmejo PO tudi na dan sprejema in v smrtni uri. — PO Franc. mis. zveze se lahko obrnejo v prid dušam v vica; prejmejo se lahko namesto na omenjeni dan na naslednjo nedeljo.

Voditelji, pomnite! 1. V škofijskem direktoriju so dnevi vesoljnih odvez zaznamovani z †.
2. Kadar je vesoljna odveza na delavnik, jo lahko podelite prihodnjo nedeljo.

Serafinski koledar 1944

JULIJ	AVGUST	SEPTEMBER	OKTOBER	NOVEMBER	DECEMBER
1 S Jez. R. Kri	1 T vezi Pet. ap.	1 P Janez, m.	1 N 13. pobink.	1 S Vsi svetniki	1 P Anton, sp.
2 N 3. pobink.	2 S Porcijunkula	2 S Janez i. t.	2 P Angeli v. g.	2 C Verne d.	2 S Bibiana, d.
3 P Leon, p.	3 C Najd.-sv. Stel.	3 N 14. pobink.	3 T Terezja d. J.	3 P Rajnerij, sp.	3 N 1. ad. izselj
4 T Ramund, m.	4 P Džminik	4 P Roza, dev.	4 S Franciś. As.	4 S Karol. šk.	4 P Peter zl. sp.
5 S Ciril in Met.	5 S Mar. Snežna	5 T Gentil, m.	5 C Felicita, d.	5 N 23. pobink.	5 T Nikolaj lav.
6 C Bogomila	6 N 10. pobink.	6 S Liberat, sp.	6 P M.-Franc.	6 P Marjeta, vd.	6 S Nikolaj šk.
7 P Vilbald, šk.	7 P Agatang.-m.	7 C Marko, m.	7 S Kraljica Rož.	7 T Helena	7 C Ambrozij
8 S Elizabeta	8 T Cirjak, m.	8 P Rojst. D. M.	8 N 19. pobink.	8 S Bogomir, šk.	8 P Br. sp. M.
9 N 6. pobink.	9 S Jan. V. sp.	9 S Serafina	9 P Daniel l. C	9 C Teodorik, m	9 S Elizabeta, d.
10 P Emanuel, m.	10 C Lavrencij m.	10 N 15. pobink.	10 T Daniel in t.	10 P Andrej, sp.	10 2. adventna
11 T Veronika d.	11 P Ludovika	11 P Bonav., sp.	11 S Mat. v. D. M.	11 S Martin, šk.	11 P Hugolin sp.
12 S Janez, op. C	12 S Klara, dev.	12 T Ime Mar.	12 C Serafin, sp.	12 N 24. pobink.	12 T Najd. sv. r. r.
13 C Francišek	13 N 11. pobink.	13 S Franciś, sp.	13 P Edvard, sp.	13 P Didak, sp.	13 S KV. Luc., d.
14 P Bonaventura	14 P Sanktes, sp.	14 C Pov. sv. Kr.	14 S Kalist, p. m.	14 T Jozafat, šk.	14 C Konrad, sp.
15 S Grob Jez.	15 T Vnebovzet.	15 P Mar. 7 žal.	15 N 20. pobink.	15 S Albert	15 P Kvatre
16 N 7. pobink.	16 S Joahm	16 S Kornelij, p.	16 P Hedviga, vd.	16 C Neža Asiska	16 S KV. Evz., šk.
17 P Aleš, sp.	17 C Rok, spozn.	17 N 16. 10	17 T Mar. Al.	17 P Salomea, d.	17 N 3. adventna
18 T Kamil, sp.	18 P Beatrika	18 P Jozef K., sp.	18 S Luka, ev.	18 S Roman, m.	18 P Gracijan
19 S Vincencij P.	19 S Ludovik, šk.	19 T Januarij i. t.	19 C Peter Al., sp.	19 N 25. pobink.	19 T Urban, p.
20 C Hieron.	20 N 12. pobink.	20 S KV. Evstahij	20 P Janez K., sp.	20 P Feliks, sp.	20 S E. gen
21 P Angelina vd	21 P Ivana S., vd.	21 C Matej, ap.	21 S Jakob, šk.	21 T Darov, D. M.	21 C Tomaž, ap.
22 S Mar.-Magd.	22 T v. B. M. D.	22 P Kvatre	22 N 21. pobink.	22 S Cecilija, d. m.	22 P Dimitrij
23 N 8. pobink.	23 S Filip B., sp.	23 S Kvatre	23 P Jozef, d. m.	23 C Klemen	23 S Nikolaj F.
24 P Kunig., dev.	24 C Jernej, ap.	24 N 17. pob.	24 T Rafael n	24 P Janez, c.	24 N 4. adv. Sv. v.
25 T Jakob, ap.	25 P Ludov. kr.	25 P Franc. sp	25 S Baltazar, sp.	25 S Katarina, d.	25 P Božić
26 S Ana	26 S Timotej, sp.	26 T Lu. ija, dev.	26 C Bonav., sp.	26 N 26. pobink.	26 T Štefan, m.
27 C Mar. Mag.	27 N 13. pob.	27 S Elzearij, sp.	27 P Antonija, d.	27 P Bernard., sp.	27 S Janez, ap.
28 P azarij	28 P Avgušt., uč.	28 C Ber. ard., sp.	28 S Sim. in juda	28 T Jakob M., sp.	28 C Ned. otročiji
29 S Marta, dev.	29 T Obgl. J. K.	29 P Mihael, n.	29 N 28. pobink.	29 S Vsi svet. S. r.	29 P Tomaž
30 N 9. pobink.	30 S Roza, dev.	30 S Hieronim, uč.	30 P Angel, ap.	30 C Andrej	30 S Marieta, d.
31 P Ivanu, sp.	31 C Ramund, sp.		31 T Kristof		31 N Silvester, p.

Drugi popolni odpustki za tretjerednike:

1. Na dan mesečnega shoda, ako se ga udeležiš.
2. Tri dni v mesecu, ki si jih sam izbereš.
3. Vsakikrat, kadar moliš serafinski sv. rožni venec sedmerih veselj Marijinih.
4. Vsak torek pod navadnimi pogoji, ako obiščeš redovno cerkev ob času, ko je izpostavljeno presv. Rešnje Telo na čast sv. Antonu Padovanskemu. (Tega odpustka so lahko deležni vsi verniki.)
5. Trinajst torkov po vrsti pred praznikom sv. Antona Padovanskega, ali ob katerem drugem času.
6. Pet zaporednih nedelj pred praznikom vtisnjenja ran sv. očetu Frančišku. Ta pobožnost se lahko opravi tudi kakih drugih pet zaporednih nedelj.
7. Šest zaporednih nedelj k prazniku sv. Ludovika Tuluškega, katerega praznik se obhaja 19. avgusta.
8. Vsakega meseca 17. dan na čast sv. Pashalu Bajlonskemu, če je v samostanski cerkvi izpostavljeno presv. Rešnje Telo.
9. Enega popolnega odpustka je lahko tretjerednik deležen za devetdnevnice: na čast Brezmadežni pred praznikom brezmadežnega spočetja (začetek 29. nov.), pred praznikom sv. očeta Frančiška (začetek 25. sept.), za praznik sv. Antona Padov. (začetek 4. junija), za praznik sv. Jožefa Kupertinskega (začetek 9. sept.)
10. Popolni odpustek na praznik patrona redovne cerkve.
11. Med štiridesetno pobožnostjo v redovni cerkvi.
12. Za obnovitev redovnih obljub 16. aprila in 29. novembra.
13. Na praznik presv. Srca Jezusovega, ako ponovimo posvetitev presv. Srcu.
14. En petek v postu, ki si ga sami izberemo.